

Số 41 Tháng 12/2010

Trẻ Chí Thanh Niên

PHÍA TRƯỚC

GIÁO DỤC - VĂN HÓA - XÃ HỘI - LỊCH SỬ - CHÍNH TRỊ

NGÔI BÚT CỦA TRI THỨC
TINH THẦN CỦA TUỔI TRẺ

ĐẶC BIỆT trong số 41:

Tự do ngôn luận và dân chủ

Chuyện blogger thời nay

*Cựu Đại sứ Anh Quốc Mark Kent
nhận định về tình hình blog ở Việt Nam*

Bloggers bất đồng chính kiến
VIỆT NAM

250720070004

Số 41 Tháng 12/2010

Tạp Chí Thanh Niên
PHÍA TRƯỚC
 NGÔI BÚT CỦA TRI THỨC
 TINH THẦN CỦA TUỔI TRẺ
 GIÁO DỤC - VĂN HÓA - XÃ HỘI- LỊCH SỬ - CHÍNH TRỊ

ĐẶC BIỆT trong số 41:
 Tự do ngôn luận và dân chủ
 Chuyện blogger thời nay
 Cựu Đại sứ Anh Quốc Mark Kent
 nhận định về tình hình blog ở Việt

Bloggers bất đồng chính kiến
VIỆT NAM

Quý độc giả thân mến,

Blog hay các trang mạng xã hội đã không còn xa lạ đối với người Việt Nam, đặc biệt là giới trẻ cả trong và ngoài nước. Viết blog, cũng như một dạng nhật ký cá nhân, nơi mà các bloggers có thể chia sẻ những suy nghĩ và quan điểm đến với bạn bè hoặc cộng đồng mạng trên toàn thế giới.

Các chủ đề trên blog cũng hết sức đa dạng, phong phú và lý do viết blog cũng nhiều vô số kể. Có bloggers viết blog chỉ đơn thuần muốn thể hiện cảm xúc riêng tư, có bạn lại muốn kết nối với thế giới bên ngoài, và nhiều người khác muốn dùng blog để chứng minh tài viết lách của chính bản thân.

Trong những năm qua, bloggers Việt Nam đã trở thành "quyền lực thứ 5", nêu lên các vấn đề tiêu cực trong xã hội một cách ôn hòa nhằm xây dựng và phát triển đất nước. Họ thực thi các quyền căn bản đã được khẳng định trong các Hiến pháp Việt Nam – đó là quyền tự do ngôn luận. Điều đáng lo ngại là chính phủ Việt Nam luôn tìm cách kiểm soát các tiếng nói phản biện ôn hòa, thậm chí bắt giam và cáo buộc các bloggers với nhiều tội danh đi ngược lại với bản *Tuyên ngôn quốc tế về nhân quyền*, gây quan ngại nghiêm trọng trong cộng đồng thế giới.

Với dân số sử dụng Internet lên đến 27 triệu người tại Việt Nam (31,7% dân số)¹, các thông tin liên quan đến bloggers đã nhanh chóng được truyền tải và đến với số đông người đọc trên khắp nẻo phố làng. Thế giới blog đã trở thành một trào lưu – một điều kiện không thể thiếu và thật sự tạo nên một xã hội tuy ảo nhưng có ảnh hưởng mạnh trong xã hội thực tế.

Tạp chí Thanh niên **PHÍA TRƯỚC** với chủ đề **BLOGGER VIỆT NAM** tiếp tục gửi đến quý bạn đọc một số báo đa dạng, và cùng điểm lại những bloggers đã bị Việt Nam trần áp trong các năm vừa qua. Như một lời động viên, **PHÍA TRƯỚC** muốn tạo thêm diễn đàn cho những bloggers nhằm chia sẻ những suy nghĩ, hay những trăn trở và quan điểm về hiện trạng đất nước.

Chỉ có một xã hội tôn trọng sự thật, thượng tôn pháp luật mới giúp Việt Nam vươn xa ra thế giới và mang lại cơ hội bình đẳng cho tất cả mọi người.

Và nhân dịp mùa lễ sắp đến, toàn Ban biên tập Tạp chí Thanh niên **PHÍA TRƯỚC** chúc quý độc giả gần xa mùa Noel an lành và một năm mới tràn đầy hạnh phúc.

Ban Biên Tập
Tạp chí Thanh niên PHÍA TRƯỚC
Tháng 12/2010

1. Bản tin Tuổi Trẻ Online. Hơn 31% người Việt Nam sử dụng Internet. Đăng ngày 06/12/2010. <http://nhipsongso.tuoitre.vn/nhip-song-so/414468/Hon-31-nguoi-Viet-Nam-su-dung-Internet.html>

TẠP CHÍ THANH NIÊN PHÍA TRƯỚC

Web : phiatruoc.info
Blog : phiatruoc.wordpress.com
Email : contact.phiatruoc@gmail.com

BAN BIÊN TẬP

**Võ Thụy Nhu-Khương Duy -
 Nguyễn Ân-Đông A-Việt Quốc**

THIẾT KẾ TRÌNH BÀY

**Hậu Phú-Thanh Phong-
 Tín Nghĩa-Mai Khôi-Thanh Nguyên**

CỘNG TÁC VIÊN

**Hoàng Lan-Mai Minh-Hồng Phúc-
 Elbi-Tín Nghĩa-Ngọc Cẩm-Miên Thy
 Khuê Đăng-Đặng Khương-DBTT**

QUẢNG CÁO-AUDIO

Quốc Bình-Chinh Nhân-Tâm Kiên

WEBSITE

Kế Vũ

Châu Mỹ

Tạp Chí Phia Truoc
 PO Box 462220 Escondido, CA
 92046 USA

Châu Âu, Châu Á

Tạp Chí Phia Truoc 10 rue Louis Rossel
 35000 Rennes FRANCE

Mục lục

Ngày Quốc tế Nhân quyền 2010

Ban Ki-moon

Làm thế nào để sống không có Internet?!

Đặng Khương

Nỗi buồn xuất khẩu lao động

Ca Dao

**Việt Nam cần có cơ chế cạnh tranh
minh bạch**

Nguyễn Ân

Blogger bất đồng chính kiến Việt Nam...

Miên Thy

**Cựu Đại sứ Anh Quốc Mark Kent nhận định về
tình hình blog ở Việt Nam**

Nguyễn Ân

Chuyện làm blogger thời nay

Kami

Blog và khả năng sáng tạo của cá nhân

Phan Thế Hải

Việt Nam thì khác!

Hồng Phúc

Tâm tình về blog...

Bảo Quốc Thông

**Khi tiếng nói yêu nước & lương tâm phải
ấn mình trong vỏ bọc**

DBTT

**Vai trò của blogger trong tiến trình
dân chủ hóa**

Phan Hoài Nam

**Sợ Facebook, Việt Nam tự lập trang
mạng xã hội riêng**

Đông A

Sự bí ẩn của tư bản — phần 2

Đông A

Quyền tự do ngôn luận — phần 2

Thanh Thủy

Những sự kiện lịch sử tháng 12

Đặng Khương

Tin Việt Nam

Tin Quốc tế

Chính trị 4

Xã hội 6

Kinh tế 7

9

11

13

15

Tiêu 17

điểm 19

21

22

23

24

26

Chuyên 29

mục 32

34

37

NGÀY NHÂN QUYỀN 2010

Thúc đẩy và bảo vệ nhân quyền là một trong những mối ưu tư hàng đầu của Liên Hợp quốc từ năm 1945, khi các quốc gia sáng lập Tổ chức đồng ý rằng sẽ không bao giờ để viễn cảnh kinh hoàng của Đệ nhị Thế chiến tái diễn.

Tôn trọng nhân quyền và phẩm giá con người "là nền tảng của công lý, tự do và hòa bình trên thế giới". Đây là các điều mà Đại hội đồng Liên Hợp quốc đã tuyên bố trong Tuyên ngôn Nhân quyền ba năm sau đó. Năm 1950, Đại hội đồng cùng tất cả các nước và các tổ chức quan tâm về nhân quyền đã lấy **ngày 10 tháng 12** là **Ngày Nhân quyền** (Nghị quyết 423 (V)).

Ngày này đánh dấu kỷ niệm Đại hội đồng thông qua bản Tuyên ngôn Nhân quyền vào năm 1948. Trong những năm qua, toàn bộ mạng lưới về nhân quyền và cơ chế đã được phát triển nhằm đảm bảo tính ưu việt của quyền con người và đối đầu với các vi phạm về nhân quyền bất cứ nơi nào chúng xuất hiện.

Năm nay, Ngày Nhân quyền công nhận những công lao của các nhà tranh đấu nhân quyền trên toàn thế giới trong cuộc chấm dứt kỳ thị và phân biệt đối xử.

Dù hành động một mình hay chung với các nhóm trong cộng đồng, họ là những người làm việc ngày đêm để kết thúc phân biệt đối xử qua các cuộc vận động bằng luật pháp công bằng và hiệu quả, báo cáo và điều tra vi phạm nhân quyền và hỗ trợ cho các nạn nhân.

Trong khi một số người bảo vệ nhân quyền được quốc tế biết đến, đâu đó vẫn còn rất nhiều người vô danh khác đang thực hiện các công việc của họ - mặc những hiểm nguy trước mặt.

Nhân Ngày Nhân quyền, PHÍA TRƯỚC gửi đến quý độc giả thông điệp của Tổng Thư ký Liên Hợp Quốc – nhấn nhủ và ca ngợi những con người dám cất cao tiếng nói để bảo vệ quyền con người cho chính bản thân họ và những người xung quanh.

Nhân quyền là nền tảng của tự do, phát triển, hòa bình và công lý - và là công việc quan trọng tối ưu của Liên Hiệp Quốc trên thế giới.

Pháp luật để bảo vệ và thúc đẩy quyền con người là tất nhiên không thể thiếu. Tuy nhiên, sự tiến triển thường đến từ người dũng cảm – dù phụ nữ... hay nam giới – cùng phấn đấu để bảo vệ quyền của họ và cả quyền của những người xung quanh ... họ là những nhân vật thực hiện các quyền thực sự để bảo vệ cuộc sống của nhiều người khác.

Đó là **những người bảo vệ nhân quyền** mà chúng tôi muốn đặc biệt dành Ngày Nhân quyền năm nay để vinh danh họ.

Họ là những nhân vật rất đa dạng. Họ có thể là một phần của các tổ chức xã hội dân sự, hoặc thậm chí **một nhà báo** hay chỉ đơn thuần là **một công dân bình lặng**, bị thúc đẩy hành động bởi những gì họ chứng kiến trong cuộc sống thường nhật.

Tất cả họ đều chia sẻ một cam kết là vạch ra những việc làm sai trái. **Họ dám đứng lên, thét lớn** - và ngày nay tiếng nói của họ được phát đi rất xa - trong nền tự do và phẩm giá con người...

Họ đóng một vai trò quan trọng trong cuộc chiến chống phân biệt đối xử. Họ điều tra các hành vi vi phạm và giúp đỡ, **hỗ trợ các nạn nhân tìm công lý**.

Và quá thường xuyên, công việc của họ phải đối mặt với nguy cơ rất lớn.

Họ thường bị sách nhiễu, đui việc và thậm chí bị bỏ tù oan sai. **Ở nhiều nước, họ bị tra tấn, đánh đập và giết chết.**

Nhiều bạn bè và các thành viên trong gia đình của họ cũng bị sách nhiễu và hăm dọa.

Riêng các **phụ nữ dám đứng lên để bảo vệ nhân quyền** cần phải được hỗ trợ mạnh mẽ hơn, vì họ là những người chịu nhiều rủi ro và khó khăn nhất.

Ngày Nhân Quyền năm nay là dịp để chào mừng sự can đảm và thành tựu của người bảo vệ nhân quyền ở khắp mọi nơi – và chúng ta phải cam kết sẽ làm nhiều hơn để bảo vệ công việc của họ.

Tất cả các Quốc gia cần phải có chịu trách nhiệm chính trong việc bảo vệ nhân quyền. Tôi kêu gọi tất cả các Quốc gia hãy đảm bảo **tự do ngôn luận** và **tự do hội họp** nhằm giúp công việc của họ dễ dàng hơn.

Khi cuộc sống của những người ủng hộ quyền con người đang bị đe dọa, tất cả chúng ta đều kém an toàn.

Khi tiếng nói của những người ủng hộ nhân quyền bị ngăn cấm, công lý sẽ bị chìm đắm.

Ngày Nhân quyền năm nay, chúng ta hãy cùng vinh danh những người đã ra sức làm cho thế giới của chúng ta công bằng hơn. Và chúng ta hãy nhớ rằng tất cả mọi người chúng ta – **bất kể thành phần xã hội, đạo tạo, hay giáo dục – đều có thể trở thành một người bảo vệ nhân quyền tuyệt hảo.**

Vì vậy, chúng ta hãy sử dụng quyền lực đó.

Hãy cùng trở thành người bảo vệ nhân quyền.

Ban Ki-moon
Tổng Thư ký
Liên Hợp quốc

Làm thế nào để sống không có Internet?!

Ủy ban Bảo vệ Nhà báo đã cảnh báo nhiều lần rằng truy cập Internet là một điều không tưởng tại một số nước ở châu Á và Trung Đông. Trong một số trường hợp, các chế độ độc tài hay toàn trị ở các nước này giới hạn người dân truy cập vào Internet và thậm chí áp đặt hình phạt tù giam đối với những người lướt net hay viết blog.

Dưới đây là 10 quốc gia hàng đầu trên thế giới mà người dân phải mạo hiểm tính mạng để sử dụng Internet.

1. Bắc Triều Tiên

Chỉ có khoảng 4% công dân Bắc Triều Tiên có thể truy cập vào Internet, nhưng đa số họ phải chịu sự kiểm duyệt quyết liệt của chính phủ. Mạng Internet ở đây được giám sát chặt chẽ, tất cả các trang web và phương tiện truyền thông đại chúng đều dưới sự kiểm soát của chính phủ. Điều này được hiểu rằng không bài blog nào được đăng, trừ những trường hợp nhất định, và sau khi nội dung mà bạn muốn đăng tải phải được đọc cẩn thận bởi đại diện của chính phủ.

2. Miến Điện

Ở nước này, cả báo chí và phương tiện truyền thông đều được kiểm duyệt cẩn thận. Số lượng truy cập Internet thường rất nhỏ trong số những dân thường. Nhưng nếu truy cập được vào Internet thì mọi bước chuyển động đều được theo dõi bởi các thành viên chính phủ, trong đó các bộ lọc và chặn truy cập vào các trang web hoặc email liên quan đến nhân quyền hoặc các đảng đối lập.

3. Cuba

Ở Cuba có ít người sử dụng Internet, nhưng nếu có ai muốn dùng Internet phải đến "điểm truy cập" của chính phủ. Và đương nhiên tất cả các hoạt động của họ đều bị theo dõi cẩn thận bằng cách chặn các IP hoặc bằng cách sử dụng các bộ lọc khác nhau. Chỉ có thành phần blogger ủng hộ chính phủ và nhân viên chính phủ mới có thể tải lên các thông tin trên Internet.

4. Ả Rập Saudi

Gần 400.000 trang web bị chặn, bao gồm cả thành phần chính trị, xã hội hoặc tôn giáo. Theo một số nghiên cứu, Saudi Arabia là một trong những hệ thống kiểm duyệt quyết liệt nhất, với mục tiêu chủ yếu là các trang web khiêu dâm, các thông tin về ma túy, cờ bạc hoặc các tôn giáo không phải thuộc Hồi giáo.

5. Iran

Những blogger dám chỉ trích chính phủ hoặc các nhân vật chính trị và tôn giáo trong nước đều bị cầm tù hoặc bị đe dọa tính mạng. Những người có trang blog cá nhân hoặc một trang trên mạng Internet phải đăng ký với Bộ Văn hóa Nghệ thuật. Chính phủ giám sát và lọc các trang web có nội dung chỉ trích chính phủ hoặc những trang có nội dung chính trị và thậm chí những người biện hộ cho quyền của phụ nữ.

6. Trung Quốc

Đây là một trong những nước có chương trình kiểm duyệt khắt khe nhất trên thế giới. Các nhà chức trách giám sát tất cả các email, ngăn chặn các trang web và xoá nội dung mà họ cảm thấy "không thích". Hầu hết các trang web bị chặn hoặc sần lọc có nội dung hỗ trợ độc lập cho Tây Tạng và Đài Loan, hay gợi lại cuộc biểu tình Thiên An Môn năm 1989, hoặc những trang web gợi lên sự tàn bạo của cảnh sát. Chính phủ cũng ngăn chặn người dân truy cập vào các trang web tin tức quốc tế hoặc những người tuyên truyền tôn giáo.

7. Syria

Bất kỳ blogger nào thể hiện tư tưởng chống chính phủ được cho là "có thể gây nguy hiểm cho sự đoàn kết quốc gia" đều bị bắt giam. Các trang web mà chỉ trích chính phủ đều được ngăn chặn và các chủ sở hữu Internet Cafe buộc phải hợp lấy thông tin của khách hàng để báo cáo cho cơ quan nhà nước.

8. Tunisia

Các nhà cung cấp dịch vụ Internet phải báo cáo cho cơ quan chính phủ và dữ liệu cá nhân của tất cả các blogger đều được theo dõi. Các thông tin trên Internet được theo dõi rất cẩn thận và email đều được sần lọc ở cấp quốc gia.

9. Việt Nam

Nhà chức trách tại Việt Nam đã thúc giục các công ty Yahoo, Google và Microsoft cung cấp cho chính phủ những thông tin về các blogger. Chính phủ đã tạo ra một cơ quan độc quyền giám sát các nội dung được đăng tải trên Internet, ngăn chặn các trang web chỉ trích chế độ hoặc có chứa những thông tin liên quan đến nhân quyền.

10. Turkmenistan

Đối với phần lớn cư dân ở đất nước này, việc sử dụng Internet được cho là xa xỉ vì chi phí rất cao. Đó là chính sách của chính phủ nhằm ngăn cản người dân sử dụng Internet. Nhà cung cấp Internet độc nhất hiện tại quyền thuộc sở hữu của chính phủ Turkmenistan, và họ ngăn chặn người dân truy cập vào rất nhiều các trang web. Họ cũng cẩn thận theo dõi các tài khoản Gmail, Yahoo hay Hotmail. Tất cả các trang web có thông tin về nhân quyền đều bị chặn, trong đó có cả các cơ quan báo chí quốc tế.

Đặng Khương

Theo Daily World News

Photo:crystaljingsr

Nỗi Buồn Xuất Khẩu Lao Động

Ca Dao - Ủy Ban Bảo Vệ Người Lao Động Việt Nam

Những đất nước xa lạ Đài Loan, Nam Hàn hay Mã Lai đã trở thành quen thuộc trong giới công nhân lao động tại Việt Nam trong những năm gần đây. Những chàng trai, thiếu nữ từ khắp thôn quê đã nuôi giấc mộng tìm cho mình một công việc nơi xứ người với hy vọng đưa gia đình ra khỏi cảnh nghèo đói tại Việt Nam.

Lần lượt họ đã bỏ chốn quê nghèo ra đi, mong tìm cơ hội để đổi đời và thoát khỏi cảnh nghèo đang đeo đẳng. Họ đi với một món nợ kết sù trên vai, món nợ mà nếu còn ở Việt Nam chắc không bao giờ họ dám mượn hay nghĩ đến. Người đi về thành phố kiếm ăn, kẻ tham gia chương trình xuất khẩu lao động xóa đói giảm nghèo của nhà nước... Ngôi làng bỗng chốc trở thành hoang vắng, chỉ còn lại những cụ lớn tuổi và trẻ em ở lại giữ gìn các thửa ruộng diu hiu.

Cái lạnh của máy điều hòa trong phi trường Kuala Lumpur cũng không lạnh bằng cái lạnh trong lòng sau khi các thanh niên xuất khẩu lao động ngồi hơn ba tiếng đồng hồ trong phi trường mà không thấy một ai ra đón. Những gương mặt hân hoan đã biến sang ngỡ ngàng và chuyển nhanh thành sợ hãi. Trong một thoáng, họ cảm thấy hối hận và sợ hãi khi nghĩ đến món nợ đang đợi ở quê nhà...

Tất cả mọi chuyện cũng đâu vào đấy, những bước bỡ ngỡ lúc đầu rồi cũng qua. Tại Mã Lai, công ty cung cấp một container cho 8 công nhân, mỗi người được khoảng 1 mét ngang và 2 mét chiều dài để sinh hoạt và ăn ở. Mỗi ngày họ phải làm việc từ 12-14 tiếng, khuya về có hôm mệt nhoài, họ chỉ biết lấy cơn đói vỗ về giấc ngủ. Mỗi tuần họ phải làm 6-7 ngày, và công việc cứ tiếp nối... Những ngày bệnh họ vẫn cố gắng làm việc để rút ngắn khoản nợ và kiếm thêm tiền phụ giúp gia đình tại Việt Nam.

Đời công nhân trên đất khách có nhiều nỗi buồn nhiều hơn niềm vui. Cái buồn còn có thể phôi pha, nhưng

có nhiều nỗi bất hạnh đã ghi lại những vết thương không thể nào lành bằng cả nghĩa bóng lẫn nghĩa đen. Trong những ngày lang thang trên đất Mã Lai, tôi đã gặp Trường - một trong những công nhân có số phận không may. Những vết thẹo kinh khiếp trên người Trường đã ám ảnh tôi trên suốt chuyến trở về. Câu chuyện thương tâm của anh bắt đầu vào một tối giao thừa nhiệt đới.

Tết Nguyên đán năm 2010 tại Melacca, Trường và các bạn lại đón thêm một cái Tết xa nhà. Đêm giao thừa, các anh em bày biện bánh kẹo, hạt dưa trong «phòng» container nóng bức—hương ké tiếng pháo từ xa vọng về để ấm lòng trong mùa Tết xa gia đình.

Hơn một giờ khuya, khi mọi người chìm vào giấc ngủ, Trường chưa kịp hiểu chuyện gì đang xảy ra thì đã nhìn thấy những tấm màn trong «phòng» đang phụt cháy. Sau khi Trường vội chạy ra ngoài, sức nhớ mình để quên điện thoại di động trong «phòng» nên lại quay trở vào.

Điện thoại di động là vật bất ly thân của bất cứ công nhân Việt nam nào vì nó là sợi dây liên lạc duy nhất

với thân nhân và cũng đáng giá bằng mấy tháng lương lao động vất vả. Khi vào đến bên trong, Trường không biết nơi nào là chỗ ở của mình. Ngược nhìn, lửa đã bao vây bốn góc và những thanh sắt lần lượt ngã xuống chằm dứt lối thoát của Trường.

Những ngày sau đó của Trường là những ngày đau đớn khủng khiếp. Em trai của Trường cùng lúc đang làm việc ở Panang xin nghỉ việc để chăm sóc cho anh sau khi xuất viện. Trường bị mất lỗ tai bên trái, miệng chưa lành nên không ăn uống và nói chuyện được, tay chân vẫn còn băng kín. Chủ công ty chỉ đồng ý trả một phần tiền bệnh viện và phần còn lại họ cho Trường nợ. Ngoài ra, người công nhân nghèo xấu số phải chịu thêm các khoản khác như tiền mua những loại băng đặc biệt để băng các vết phỏng, thuốc men, ăn uống cho hai anh em, v.v... Nhưng với tình trạng này, không mong gì Trường có thể hồi phục lại để đi làm, còn mong gì trả nổi nợ?

Một số anh em công nhân tại Mã Lai đến thăm hỏi và chia sẻ, cùng Ủy ban Bảo vệ Người Lao động Việt

Trịnh Đăng Trường 8 tháng sau khi bị cháy (tháng 10 năm 2010)

Nam và Hội thánh Tin lành đến tặng tiền, đóng góp phần nào vào chi phí bệnh viện mà hiện đã lên đến hàng chục ngàn tiền Mã.

Cho đến ngày hôm nay, Trường và em trai vẫn chưa cho gia đình ở Việt Nam biết. Mẹ của Trường hiện mắc bệnh cao huyết áp vẫn còn nghĩ con mình đang lao động đâu đó ở Mã Lai.

Sau hơn sáu tháng điều trị, vết phỏng đã lành nhưng hậu quả của nó để lại thật rõ nét trên thân thể Trường. Ngoài một lỗ tai đã mất, những ngón tay đã của Trường hiện bị rút lại, thịt lồi lên như một tảng băng nổi và những vết sẹo kinh

kh khiếp trên lưng như mảnh ruộng nứt nẻ vào mùa khô.

Như chưa đủ khổ, cái nóng của Mã Lai đã tiếp tay hành hạ người công nhân bạc phước này. Do da đã thành thẹo, không có lỗ chân lông nên mồ hôi không thể thoát ra ngoài khiến Trường lúc nào cũng bị nóng bức khủng khiếp, suốt ngày phải ngồi trước chiếc quạt máy.

Rời Việt Nam với ước vọng kiếm tiền giúp đỡ gia đình, nhưng không may ngọn lửa tàn ác đã đốt cháy mộng ước đơn giản và thiêu rụi tương lai của Trường. Hiện giờ, bên cạnh nỗi đau thể xác, Trường chỉ quay quắt

với ý nghĩ làm sao để trả món nợ khổng lồ. Nỗi đau của chính Trường có thể chịu đựng được, nhưng liệu mẹ già có thể chịu đựng nổi khi nghe tin con mình bị nạn? Làm sao báo tin cho gia đình? Làm sao có tiền trả nợ?

Những câu hỏi mà chính Trường cũng không có câu trả lời.

Và đây chỉ là một trong vạn những nỗi buồn của nhiều công nhân lao động tại nước ngoài.

C.D.

(Melacca, tháng 10/2010)

Khi bài này gửi đi thì chúng tôi nhận được tin Trường đã về đến nhà ở xã Quý Lộc, huyện Yên Định, tỉnh Thanh Hóa. Mẹ Trường ngất xỉu nhiều lần khi nhìn thấy thân hình tàn phế của con mình.

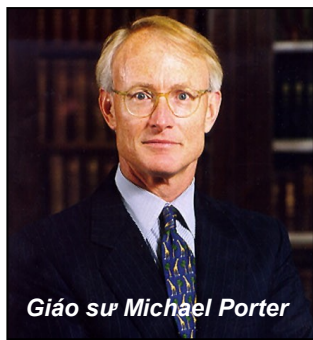
Gia đình Trường có 4 anh chị em, cha mất sớm và mẹ làm việc vất vả với đám ruộng để nuôi sống qua ngày. Hiện Trường tiếp tục điều trị tại Bệnh viện Bông Trương ương ở Hà Nội. Vì không có tiền nên gia đình phải vay mượn ngân hàng để điều trị dần dần, có tiền đến đâu điều trị đến đó. Bệnh viện dự đoán sẽ phải có 9 lần phẫu thuật, mỗi lần phẫu thuật khoảng 40 triệu đồng Việt Nam.

Trước hết các bác sĩ phải tìm cách kéo thẳng tay ra. Do phần da dưới nách dính liền với phần tay nên tay không kéo thẳng ra được. Sau đó sẽ phải cắt dần dần các phần thịt thừa trên tay, chân và cắt da ở các nơi khác để đắp vào phần da ở mặt và cổ.

Riêng phần lưng thì ở Việt Nam không đủ khả năng để đắp vì phần bị hư hỏng quá nặng. Hiện trên lưng Trường có một phần bị nhiễm trùng rất lớn và lúc nào cũng trong tình trạng đau đớn.

Mọi sự giúp đỡ hoặc cần thông tin, xin liên lạc về:

Ủy ban Bảo Vệ Người Lao động Việt Nam tại baovelaodong@gmail.com

Giáo sư Michael Porter

Được công nhận là cha đẻ của lĩnh vực chiến lược hiện đại, Michael E. Porter là nhà tư tưởng vĩ đại của thế giới về chiến lược quản lý hiện đại và năng lực cạnh tranh. Chuyên môn

chiến lược của ông đã mở rộng khả năng cạnh tranh và phát triển kinh tế của các quốc gia, tiểu bang, và khu vực, và áp dụng các nguyên tắc cạnh tranh cho các vấn đề xã hội như chăm sóc sức khỏe, môi trường và trách nhiệm doanh nghiệp. Năm 2008, Porter nhận được giải thưởng Thành tựu Trọn đời từ Bộ Thương mại Hoa Kỳ vì những đóng góp chung cho phát triển kinh tế.

Giáo sư Porter đã tư vấn cho nhiều công ty hàng đầu của Mỹ và quốc tế, trong đó có DuPont, Procter & Gamble, Hoàng gia Hà Lan Shell, SYSCO, và Taiwan Semiconductor Manufacturing Company. Ông cũng tích cực tham gia trong việc hỗ trợ các chính phủ và tư vấn cho các nhà lãnh đạo quốc gia ở Mỹ và nước ngoài, bao gồm cả Ireland, Ấn Độ, Bồ Đào Nha, Nga, Rwanda, Ả Rập Saudi, Singapore, Đài Loan và Thái Lan.

Giáo sư Porter là người dẫn đầu cho Dự án Đổi mới (Clusters for Innovation Project) và hiện đồng chủ tịch của Báo cáo cạnh tranh toàn cầu (Global Competitiveness Report). Ông là tác giả của 18 cuốn sách và 125 bài viết, kể cả các công trình kinh điển đã được dịch và xuất bản tại Việt Nam: "Lợi thế cạnh tranh của các quốc gia," trong đó có hướng dẫn chính sách kinh tế ở vô số các quốc gia, khu vực; và "Chiến lược cạnh tranh: Kỹ thuật cho phân tích ngành và đối thủ cạnh tranh," đã xuất bản lần thứ 63 và đã được dịch ra 19 ngôn ngữ.

Giáo sư Porter đã thành lập ba tổ chức phi lợi nhuận: Sáng kiến cạnh tranh Inner City (ICIC), Trung tâm Từ thiện hiệu quả, và FSG -Social Impact Advisors.

Michael Porter là giáo sư tại Đại học Đức Giám mục William Lawrence, có trụ sở tại Harvard Business School. Năm 2001, trường Kinh doanh Harvard và Đại học Harvard cùng sáng tạo ra Viện Chiến lược và cạnh tranh, dành riêng cho công tác giáo sư Porter.

Theo PACE

Việt Nam cần có cơ chế cạnh tranh minh bạch

Bất cứ nơi nào chủ nghĩa tư bản đi tới, thì chắc chắn rằng các nhà quản lý kỳ cựu cũng sẽ theo sau. Đó là những gì chúng ta đang chứng kiến tại Việt Nam. Giáo sư Michael Porter thuộc Đại học Harvard – người đứng đầu trong chính sách chiến lược cạnh tranh và các kiến thức kinh doanh khác – đã đến thăm Việt Nam cuối tháng 11 vừa qua. Tại đây, ông đã phát biểu trong một buổi hội thảo được tài trợ bởi Financial Times ở Hà Nội, và một nơi khác do Đảng Cộng sản tài trợ.

Ông Porter cho biết "sự thành công dễ dàng" của Việt Nam đã là chuyện của quá khứ, và trình bày một báo cáo kêu gọi chính phủ cải cách nền kinh tế. Tuy nhiên, trong khi các quan chức chính phủ và doanh nhân kiên nhẫn lắng nghe thì điều này không đồng nghĩa là họ sẽ vội vàng thực hiện các khuyến nghị của ông.

Quan chức chính phủ, cán bộ Đảng Cộng sản và doanh nhân đã trả số tiền lên đến \$280 USD cho mỗi vé để tham dự buổi hội thảo, với nhan đề "Năng lực cạnh tranh ngày nay và Chiến lược doanh nghiệp". Thông điệp chính của giáo sư Porter gửi đến các công ty và chính phủ là Việt Nam cần có tư duy chiến lược mạnh mẽ hơn nữa nếu muốn tiếp tục duy trì hiệu quả kinh tế cao.

Thay đổi mô hình kinh tế

Theo giáo sư, trong giai đoạn hiện nay, Chính phủ Việt Nam

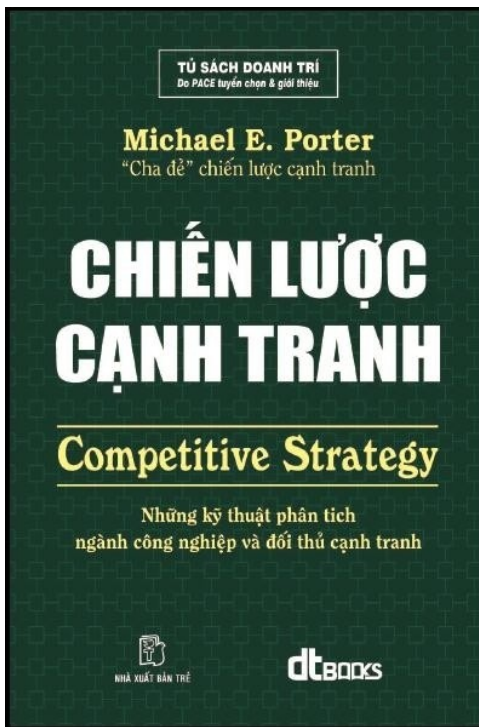
cần phải xác định một vai trò mới để đáp ứng các yêu cầu của một nền kinh tế thị trường năng động đã được phát triển và ngày càng trở nên thích hợp với thế giới.

Thay vì giám sát và kiểm soát, chính phủ hiện nay cần có nhu cầu xây dựng những lợi thế cạnh tranh cho một nền kinh tế thị trường. Chính phủ cần phải cố gắng tạo thị trường Việt Nam thành một địa điểm kinh doanh có lợi thế cạnh tranh rõ ràng.

Để thực hiện vai trò mới, giáo sư Porter cho biết rằng "chính phủ cần phải cung cấp môi trường kinh doanh với cơ chế minh bạch và hiệu quả, nơi mà tất cả các doanh nghiệp thuộc mọi thành phần kinh tế có thể cạnh tranh một cách công bằng."

Một số vấn đề khác còn tồn tại mà giáo sư Porter nêu ra là sự thịnh vượng và năng suất vẫn còn thấp, trong khi những lo ngại về tính bền vững của mô hình tăng trưởng hiện tại đang được tăng lên mỗi ngày. Ông cho biết thêm rằng trong bối cảnh môi trường toàn cầu đang thay đổi, lực lượng lao động giá rẻ của Việt Nam sẽ không đủ để duy trì tăng trưởng bền vững trong những năm tới.

Đây là thời điểm Việt Nam cần có những thay đổi quan trọng chuyển biến từ tăng trưởng dựa trên các lợi thế so sánh sẵn có sang hình thức tăng trưởng dựa trên việc nâng cấp năng lực cạnh tranh. Cụ thể hơn là phải

chuyển sang sản xuất các sản phẩm có hàm lượng công nghệ cao hơn, có năng suất và chất lượng cao hơn chứ không chỉ đơn thuần dựa vào tài nguyên thô và nguồn lao động rẻ.

Cần mở rộng kinh tế tư nhân

Để thực hiện điều này, chính phủ cần phải thu hẹp vai trò của các doanh nghiệp nhà nước hiện chiếm ưu thế trong nền kinh tế, tăng cường cơ sở hạ tầng và thúc đẩy sự ổn định kinh tế vĩ mô.

Giáo sư Porter nhấn mạnh rằng các doanh nghiệp tư nhân cần đóng vai trò quan trọng trong sự phát triển kinh tế. Ngoài ra, ông còn đề xuất không nên chú trọng vào việc lựa chọn một số ngành rồi chỉ ưu đãi một số ngành đó, mà nên tạo điều kiện tốt, cải thiện môi trường kinh doanh cho tất cả các ngành thuộc tất cả các thành phần kinh tế hoạt động.

Ông tin rằng các

khu vực kinh tế tư nhân cần phải được đầu tư các ngành hàng đầu nhằm phát triển kinh tế, và nó phải được xem như một tài sản quan trọng của nền kinh tế quốc gia.

Đề xuất thành lập Hội đồng năng lực cạnh

Hội đồng sẽ có chức năng phối hợp và hỗ trợ các cơ quan của chính phủ, giám sát và báo cáo cho cộng đồng về quá trình thực hiện chương trình nâng cao năng lực cạnh tranh.

Để hoàn thành chức năng phải cần các yếu tố rất quan trọng như các nhà lãnh đạo hàng đầu của chính phủ cần lắng nghe ý kiến và đội thoại; Hội đồng cần tập hợp các chuyên gia để làm việc vì lợi ích của cả nước, v.v...

Các đề xuất thể hiện trong báo cáo đã được đánh giá cao bởi các nhà lãnh đạo của Chính phủ Việt Nam. Phó Thủ tướng Hoàng Trung Hải cho biết rằng chính phủ sẽ thảo luận các đề xuất, đặc biệt là phần trên của Hội đồng năng lực cạnh tranh.

Mặc dù một nhân vật số lãnh đạo vẫn còn tư tưởng công sản bảo thủ, nhưng hiện có nhiều người ở Việt Nam sẽ đồng ý với những quan điểm cải cách của giáo sư Porter. Các kinh tế gia, các nhà tài trợ quốc tế và một số thành viên của chính phủ đồng ý rằng vai trò ngọt ngào

Cần thay đổi thế nào?

Theo GS. Michael Porter, năng lực cạnh tranh được thúc đẩy bằng 3 cấp độ: lợi thế tự nhiên: lao động, tài nguyên, vị trí địa lý. Đây là những thứ Việt Nam đều có nhưng không thể chỉ dựa vào nó.

Muốn sử dụng được phải dựa cả vào năng lực cạnh tranh kinh tế vĩ mô (điều kiện khung tạo điều kiện cho DN làm ăn như hạ tầng, thể chế chính trị).

Thứ nữa là năng lực cạnh tranh của nền kinh tế vĩ mô. Trong đó doanh nghiệp phải có cạnh tranh tốt, nhưng bản thân họ không thể cạnh tranh tốt trong môi trường không tốt.

Theo Dân Trí

của các doanh nghiệp nhà nước cần phải giảm để cho phép khu vực tư nhân phát triển.

Tuy nhiên, các lãnh đạo chính phủ gạt đầu cùng với các lời khuyên của giáo sư Harvard là một chuyện, nhưng để thực hiện bất kỳ lời đề nghị nào của ông Porter trong một đất nước mà quyền lực hiện đang rất phân tán - từ trong trung ương đến địa phương - lại là một chuyện hoàn toàn khác xa với thực tế.

Nguyên Ân

Tham khảo:

Financial Times, PACE, Saigon Times

[Xem video](#) "Năng lực cạnh tranh ngày nay và Chiến lược doanh nghiệp"

Nhân chủ đề Bloggers Việt Nam, Tạp chí Thanh niên PHÍA TRƯỚC điểm lại một số bloggers đã bị Nhà nước Việt Nam sách nhiễu, bắt giam và tuyên án với những tội danh ngược lại với những điều Hiến pháp đã khẳng định. Đó là quyền tự do ngôn luận, quyền tự do lập hội và quyền tham gia các vấn đề chính trị xã hội. Là một công dân, mỗi chúng ta đều có quyền tự do bày tỏ chính kiến – dù là ngược lại với quan điểm của nhà nước – đó là hoạt động bình thường trong một xã hội văn minh nhằm xây dựng và phát triển đất nước. Song, việc bắt giam và cầm tù các bloggers do các cơ quan an ninh thực hiện hẳn đã cho thấy quyền tự do ngôn luận ở Việt Nam vẫn còn bị hạn chế, và Nhà nước Việt Nam đã tự mình đứng trên Hiến pháp và pháp luật.

Trên thực tế thì vẫn còn nhiều các bloggers khác tại Việt Nam đã và đang gặp khó khăn với cơ quan an ninh nhưng PHÍA TRƯỚC không đủ thông tin để đăng lại. PHÍA TRƯỚC mong rằng quý độc giả giúp gửi thêm các thông tin liên quan đến bài viết này qua địa chỉ contact.phiatruoc@gmail.com hoặc qua website tại www.phiatruoc.info.

Từ trái qua phải: Huỳnh Công Thuận, Phương Thy, Uyên Vũ, Trắng Đêm, Anhsasg, Song Chi, Bùi Chát, Đông A SG

BLOGGERS bắt đồng chính kiến VIỆT NAM...

19/04/2008 – Blogger Điếu Cày hay Nguyễn Văn Hải là người sáng lập và là một thành viên chủ chốt của Câu Lạc Bộ Nhà báo Tự do và "Dân Báo". Các hoạt động của blogger Điếu Cày chỉ đơn thuần là bày tỏ quan điểm cá nhân đối những vấn đề cấp thiết của xã hội. Ông bị bắt từ ngày 19/04/2008, đến ngày 10/09/2008 toà án quận 3 tại thành phố Hồ Chí Minh đã tuyên mức án 2 năm 6 tháng tù về hành vi trốn thuế. Sau khi mãn hạn tù vào ngày **19/10/2010**, ông không được thả mà lại tiếp tục bị bắt giam trái pháp luật vì tội "tuyên truyền chống phá nhà nước".

25/03/2009 – Luật sư Lê Trần Luật có tiếng bên vực bào chữa cho các vụ án nhân quyền và trước đây văn phòng của ông hay gặp khó khăn trong hành nghề vì việc đó. Ngày 25/03/2009, tất cả các chi nhánh văn phòng luật sư của ông bị đóng cửa trước khi phiên tòa phúc thẩm xử tám giáo dân Thái Hà ở Hà Nội mà ông là người bào chữa.

24/05/2009 – Trần Huỳnh Duy Thức được biết đến với bút hiệu **blogger Trần Đông Chấn** và **Change We Need**. Ông bị bắt vào ngày 24/05/2009 với tội danh "trộm cắp cước điện thoại". Tòa án sơ thẩm vào ngày 20/01/2010 và phúc thẩm vào ngày 11/05/2010 đã tuyên án ông 16 năm

tù và 5 năm quản chế với tội "đang hoạt động nhằm lật đổ chính quyền nhân dân". Xem blog [Trần Đông Chấn](#).

04/06/2009 – Lê Thăng Long đã lập ra **Nhóm nghiên cứu Chấn** cùng

Trần Huỳnh Duy Thức, thông qua việc nghiên cứu tình hình chính trị, kinh tế, xã hội ở Việt Nam. Tiếp theo ngày 20/01/2010, tòa án nhân dân thành phố Hồ Chí Minh đã xử ông 5 năm tù với tội danh "hoạt động chính trị nhằm lật đổ chính quyền nhân dân". Ngày 11/05/2010, tại phiên tòa phúc thẩm, ông được xem xét giảm án còn 3,5 năm tù và 3 năm quản chế.

13/06/2009 – Luật sư Lê Công Định được biết tới như một cây bút

viết các bài bình luận thời sự trên báo chí trong và ngoài nước. Tuy không phải là một blogger, nhưng ông thường đăng các bài viết ôn hòa và góp ý kiến xây dựng xã hội Việt Nam trên trang web BBC Tiếng Việt. Ông bị bắt ngày 13/06/2009 theo Điều 88, tòa án nhân dân thành phố Hồ Chí Minh xét xử sơ thẩm ngày 20/01/2010 và phúc thẩm

ngày 11/05/2010, kết tội ông "hoạt động nhằm lật đổ chính quyền nhân dân" theo Điều 79 Bộ luật hình sự, tuyên án 5 năm tù giam và 3 năm quản chế.

07/07/2009 – Nguyễn Tiến Trung là sáng lập viên của Tập Hợp Thanh Niên Dân Chủ, bị bắt vào ngày 07/07/2009 theo Điều 88 Bộ Luật hình sự. Ngày 20/01/2010 anh cùng ba nhà bất đồng chính kiến khác đã được xét xử sơ thẩm tại Tòa án Nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh với cáo buộc "hoạt động nhằm lật đổ chính quyền nhân dân", vi phạm khoản 1 Điều 79 bộ Luật Hình sự Việt Nam bằng cách móc nối với Đảng Dân chủ Việt Nam và thành lập Tập Hợp Thanh Niên Dân Chủ. Anh bị tuyên án 7 năm tù và 3 năm quản thúc. Xem các bài viết của Nguyễn Tiến Trung tại [đây](#).

07/07/2009 – Trần Anh Kim bị cơ quan an ninh Việt Nam bắt ngày 07/07/2009 theo Điều 88, nhưng ngày 28/12/2009 bị tuyên án 5 năm 6 tháng tù giam vì tội hoạt động nhằm lật đổ chính quyền nhân dân theo Điều 79 Bộ Luật Hình sự. Ông đã viết nhiều bài đăng trên Tiếng Nói Dân Chủ và được tổ chức theo dõi nhân quyền Human Rights Watch (HRW) trao giải thưởng Hellman/Hammett năm 2009.

26/08/2009 – Blogger Trang the Ridiculous tức nhà báo Phạm Đoàn Trang đã bị cơ quan an ninh bắt giữ thẩm vấn và được phóng thích ngày 06/09/2009. Xem blog tại [đây](#).

27/08/2009 – Blogger Người Buôn Gió tức Bùi Thanh Hiếu bị bắt giữ ngày 27/08/2009 mà theo cơ quan an ninh là có liên quan đến "an ninh quốc gia". Ông được thả vào ngày 06/09/2009. Cùng với 5 ngòi bút khác, anh được Human Rights Watch trao giải Hellman/Hammett vào tháng 8, 2010. Xem blog tại [đây](#).

02/09/2009 – Blogger Mẹ Năm tức Nguyễn Ngọc Như Quỳnh bị "bắt khẩn cấp" tại nhà riêng ở Nha Trang, với cáo buộc tội "xâm phạm an ninh quốc gia". Đây không phải là lần đầu tiên blogger Mẹ Năm gặp rắc rối với cơ quan an ninh. Vào cuối tháng 7/2009, chị cũng đã bị công an câu lưu vì mặc áo thun có in dòng chữ yêu nước. Cùng với 5 ngòi bút khác, chị được Human Rights Watch trao giải Hellman/Hammett vào tháng 8, 2010. Xem blog Mẹ Năm tại [đây](#).

13/04/2010 – Blogger Công lý và Sự thật tức luật gia, nguyên đại úy công an Tạ Phong Tần bị cơ quan an ninh bắt giam giữ trái phép. Cô đã đưa nhiều tin tức, hình ảnh lên trang blog về vụ cưỡng chế Văn phòng Luật sư Pháp quyền, cũng như rất nhiều bài viết khác trước đây về các bất công xã hội và những việc làm sai trái của quan chức cán bộ nhà nước. Ngoài việc bắt giữ, cô thường bị cơ quan an ninh "triệu tập" để làm việc mà không đúng theo quy trình của pháp luật. Xem blog tại [đây](#).

01/05/2010 – Blogger Uyên Vũ liên tục bị cơ quan an ninh điều tra mời làm việc về hoạt động của Câu lạc bộ Nhà báo tự do. Ngày 01/05/2010 cơ quan an ninh đã chặn blogger Uyên Vũ và **blogger Trăng Đêm** chặn ở cửa khẩu hải quan sân bay Tân Sơn Nhất khi đang làm thủ tục đi Thái Lan để hưởng tuần trăng mật.

13/08/2010 – Blogger Phan Kiến Quốc tức giảng viên Phạm Minh Hoàng bị bắt vì những bài viết trên blog liên quan đến dân chủ và công bằng xã hội tại Việt Nam. Xem các bài viết của blogger Phan Kiến Quốc tại [đây](#).

18/10/2010 – Blogger Anhsag tức Phan Thanh Hải bị bắt sau khi khám xét nhà riêng với cáo buộc là đăng tải những thông tin sai sự thật trên trang blog Anhsag. Anh bắt đầu gặp rắc rối từ cuối năm 2007, khi anh đưa lên mạng nhiều bài chú trọng tới những đề tài pháp lý có liên quan đến quyền con người, đặc biệt các vấn đề sai trái của các cơ quan công quyền tại Việt Nam. Anh bị cưỡng bức, câu lưu làm việc với công an nhiều lần. Xem trang blog tại [đây](#).

23/10/2010 – Blogger Cô gái đồ long tức Lê Nguyễn Hương Trà bị bắt tại nhà riêng ở thành phố Hồ Chí Minh, với cáo buộc đăng tải thông tin sai sự thật trên trang blog các nhân vào ngày 14/10/2010. Trong đó, bài viết tố cáo Thứ trưởng Bộ Công an Nguyễn Khánh Toàn đã dành những ưu ái đặc biệt cho những nhân vật có mối quan hệ với con trai của ông. Xem blog tại [đây](#).

05/11/2010 – Tiến sĩ luật Cù Huy Hà Vũ bị công an bắt trái phép tại thành phố Hồ Chí Minh với tội danh "chống người thi hành công vụ" nhưng sau đó lại chuyển thành "tuyên truyền chống phá nhà nước". Tuy ông không phải là một blogger như những nhân vật nêu trên, nhưng ông đã có tiếng nói mạnh mẽ trong các vấn đề liên quan đến các quyền cơ bản của công dân. Ông Vũ thường trả lời các đài nước ngoài như BBC, VOA và RFA. Ngoài ra, các bài viết do

phía an ninh cáo buộc "tuyên truyền" đều đã công khai đăng trên các trang Bauxite Việt Nam, Dân Luận, talawas hoặc CLB Nhà báo tự do từ rất lâu trước khi ông bị bắt. Xem các bài viết được lưu trữ tại trang [Dân Luận](#).

Ngoài những bloggers bị đàn áp, bắt bớ và bỏ tù đã kể trên còn có các nhân vật bất đồng chính kiến khác như nhà văn Trần Khải Thanh Thủy, nhà văn Nguyễn Xuân nghĩa, ông Trần Đức Thạch, nhà giáo Vũ Hùng, Phạm Thanh Nghiênn...

Những người bị xách nhiễu thường xuyên, bị triệt đường sinh sống còn có bà Dương Thị Tân (vợ cũ của Blogger Diệu cày), thành viên khối 8406 Lữ Thị Thu Trang, kỹ sư Đỗ Nam Hải, tiến sĩ Nguyễn Thanh Giang,...và còn nhiều nữa...

Cựu Đại sứ Anh Quốc Mark Kent nhận định về tình hình blog ở Việt Nam

Ảnh: Flickr

Về cựu Đại sứ Anh Quốc Mark Kent

Mark Kent lớn lên ở Lincolnshire, Anh Quốc. Ngoài tấm bằng Quản trị kinh doanh tại Đại học Mỹ, ông còn có bằng sau đại học Luật, Luật châu Âu và Kinh tế. Ông bắt đầu công việc tại Bộ Ngoại giao Anh vào năm 1987 và đã làm việc tại Đại sứ quán Anh ở Brasilia, Mexico City, cũng như tại Đại diện Thường trực của Vương Quốc Anh tại Liên minh châu Âu. Ông cũng từng là nhân viên biệt phái của Bộ Ngoại giao Anh tại lực lượng NATO ở Mons, Bỉ. Ông nhận chức vụ Đại sứ Anh tại Hà Nội vào cuối năm 2007, và đó cũng là lần đầu tiên ông làm việc tại châu Á trên cương vị Đại sứ.

Trang blog tiếng Việt của ông được thành lập vào tháng 9, 2008 nhằm cung cấp một góc nhìn cá nhân về các môi quan tâm và chính sách của Vương Quốc Anh, và cũng để nhận được ý kiến phản hồi về các sự kiện nóng đang xảy ra.

Trang blog của ông đã thu hút rất nhiều độc giả trong và ngoài nước, và những entry ông viết thường có rất nhiều comments. Hiện trang blog được Đại sứ quán Anh duy trì tại trang [Foreign & Commonwealth Office](#).

Ngoài các cuộc trao đổi với những bloggers Việt Nam, PHÍA TRƯỚC đã có cuộc trò chuyện rất đặc biệt và thú vị với cựu Đại sứ Anh Mark Kent tại Việt Nam, một blogger nổi tiếng khi làm việc tại Hà Nội. Ông chia sẻ rằng cộng đồng blogger Việt Nam rất năng động, và các bạn trẻ đang đóng vai trò vô cùng quan trọng trong việc phát triển đất nước trong thế kỷ 21. Mời quý độc giả theo dõi cuộc trò chuyện sau.

PHÍA TRƯỚC *Tạp Chí Thanh Niên*
Xin chào cựu Đại sứ, trước tiên ông có thể cho độc giả biết ông tham gia viết blog tiếng Việt từ khi nào và ông có biết tiếng Việt trước khi đến làm việc tại Việt Nam không?

Tôi bắt đầu học tiếng Việt trước khi tôi đến Việt Nam trong năm 2007. Nhưng tôi chỉ bắt đầu viết blog vào tháng chín năm 2008. Nhưng thành thật mà nói, mặc dù tôi có thể nói và hiểu đủ tiếng Việt cho nhiều cuộc họp, nhưng các đồng nghiệp tại Đại sứ quán đã giúp chỉnh sửa các bản dịch và những entry tôi đăng trên blog.

PHÍA TRƯỚC *Tạp Chí Thanh Niên*
Ông có viết blog trên cương vị là Đại sứ trong những lần làm việc ở nước khác không?

Việt Nam là nơi đầu tiên tôi đăng bài trên cương vị là Đại sứ và đó cũng lần đầu tôi viết blog.

PHÍA TRƯỚC *Tạp Chí Thanh Niên*
Là một Đại sứ bạn rộn với nhiều công việc, làm sao ông có thời gian cho việc viết blog?

Trước khi tôi bắt đầu viết blog,

tôi cũng đã lo lắng rằng mình sẽ không có đủ thời gian để làm việc đó. Nhưng thời gian vẫn có thể thu xếp được. Thường tôi dành thời gian viết blog vào buổi tối hoặc trong các chuyến đi xa Hà Nội.

PHÍA TRƯỚC *Tạp Chí Thanh Niên*
Trong các bài entry trên trang blog, ông thường viết về các chủ đề gì trên blog?

Tôi thường nói về nhiều khía cạnh khác nhau của cuộc sống trên cương vị là Đại sứ tại Việt Nam

và những chủ đề khác mà tôi hy vọng người dân tại Việt Nam quan tâm như biến đổi khí hậu, giáo dục, quản trị nhà nước. Và tất nhiên là không thể thiếu chủ đề bóng đá!

PHÍA TRƯỚC *Tạp Chí Thanh Niên*
Là một Đại sứ và blogger đã sống 3 năm tại Hà Nội, ông đánh giá thế nào về sự phát triển blog ở Việt Nam hiện nay?

Tôi rất ấn tượng bởi sự năng động của các cộng đồng mạng ở Việt Nam. Điều này không chỉ có các trang blog mà còn có cả các mạng xã hội như Facebook và Twitter. Và tôi nghĩ rằng Việt Nam có tiềm năng để phát triển xa hơn nữa. Sự hiểu biết về

"...các bạn trẻ đóng một vai trò quan trọng trong việc đảm bảo Việt Nam sẽ khai thác và tận dụng tất cả tiềm năng của đất nước..."

Trang blog của Cựu Đại sứ hiện đang được lưu giữ tại Foreign & Commonwealth Office.

Trang blog của Mark Kent | Thông tin cá nhân | Các blogger khác của Bộ Ngoại giao Anh

Bạn đang xem: Trang chủ > Mark Kent

Mark Kent Đại sứ Anh, Hà Nội

Những dòng tâm sự của một cựu Đại sứ.....

Posted 10 tháng mười một 2010 by Mark Kent | 2 Nhận xét

Từ khi máy bay cất cánh khỏi sân bay Nội Bài lúc 2h30 chiều chủ nhật, tôi đã chính thức trở thành cựu Đại sứ Anh tại Việt Nam. Ngày cuối cùng tại Việt Nam, tôi và gia đình thật bận rộn với các cuộc gặp chia tay và việc đóng gói hành lý. Tôi chưa bao giờ nghĩ việc sắp xếp hành lý nên chúng tôi đã phải đóng gói cho đến tận lúc phải rời đi sân bay.

Nhận xét mới nhất

>> Châu chào chú! Châu rất thích đọc blog...<<<

Naams

Internet, thông thạo về công nghệ thông tin của thế hệ trẻ hiện nay có thể là một tài sản to lớn cho sự phát triển xã hội và kinh tế của Việt Nam trong tương lai. Và điều này cần được khuyến khích thêm nữa.

Vừa qua có nhiều blogger gặp "rắc rối" với chính quyền vì liên quan đến những thông tin "nhạy cảm" mà họ đăng trên trang blog, ông có lời khuyên nào để bloggers có thể tránh các phiền toái đó không?

Tôi nghĩ rằng mọi người đều có quyền tự do bày tỏ quan điểm và tranh luận một cách ôn hòa - bao

"Một xã hội mà kiềm chế các cuộc tranh luận là một xã hội thiếu tự tin và có nguy cơ mất đi những đóng góp có giá trị từ người dân trong việc phát triển đất nước."

gồm cả thông tin đăng trên blog. Có thể đôi lúc những điều này bị hạn chế như trong các trường hợp kích động bạo lực hoặc hành vi khủng bố, bôi nhọ và phi báng. Nhưng tôi nghĩ rằng những hạn chế như vậy nên được giữ ở mức tối thiểu.

Các cuộc tranh luận thông qua các diễn đàn như blog nhằm phát triển xã hội - trong đó bao gồm về các vấn đề chính trị, kinh tế và xã hội - là một trong những cách để các công dân góp thêm tiếng nói và một phương tiện cho những người lãnh đạo lắng nghe tiếng nói của nhân dân.

Một xã hội mà kiềm chế các cuộc tranh luận là một xã hội thiếu tự tin và có nguy cơ mất đi những đóng góp có giá trị từ người dân trong việc phát triển đất nước.

Xin hỏi ông câu cuối cùng rằng ông có điều gì muốn nhắn gửi đến các bạn trẻ tại Việt Nam hiện nay không?

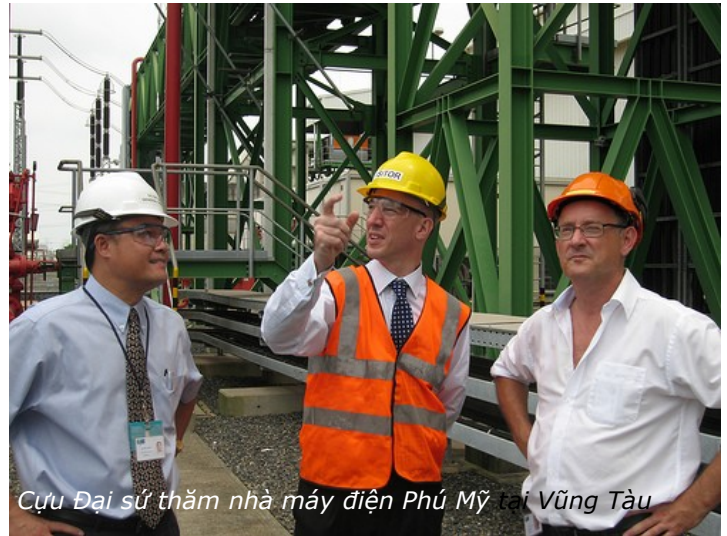
Tiếp tục theo đuổi công nghệ mới. Tiếp tục tham gia với thế giới bên ngoài. Giáo dục và công nghệ thông tin là chìa khoá cho sự thành công. Việt Nam là một trong những cường quốc đang nổi lên của thế kỷ 21, các bạn trẻ đóng một vai trò quan trọng trong việc đảm bảo Việt Nam sẽ khai thác và tận dụng tất cả tiềm năng của đất nước.

Vâng, xin cảm ơn ông rất

nhều đã dành thời gian chia sẻ những cảm nghĩ về Việt Nam cùng với độc giả PHIA TRƯỚC.

**Nguyễn Ân thực hiện
©2010 Tạp chí Thanh niên
PHIA TRƯỚC**

Cựu Đại sứ thăm nhà máy điện Phú Mỹ tại Vũng Tàu

Chạy bộ gây quỹ từ thiện—Ảnh: Flickr

Nghĩ lại ngày trước khi phát hành báo giấy, người viết mất khá nhiều thời gian để chỉnh sửa, gõ chữ và gửi bài viết cho các tòa soạn. Song, khi tòa soạn báo cho biết bài được lên khuôn chờ in thì sướng mất cả một đêm không ngủ. Đúng là hạnh phúc thời báo giấy ngày xưa ấy quá đơn sơ.

Khoảng chục năm trở lại đây khi phong trào viết và chơi blog bùng nổ thì việc mở hay viết blog càng ngày trở nên càng dễ dàng. Nó bình thường mãi thành chán khi bài viết trên blog được chọn đăng trên các trang báo điện tử hay các blog khác nhau, và điều này phần nào cũng chữa được cái "bệnh tự hào" của mỗi người.

Thời buổi công nghệ tin học ngày nay cũng là cuộc cách mạng công nghệ làm báo, chỉ một khẽ nhấp chuột thì blogger có thể viết hay sửa các bài báo dễ dàng bất kỳ lúc nào. Nhưng ngược lại, do lỗi tự viết tự duyệt so với lỗi viết cũ trên báo giấy thì viết blog cũng là một công việc khá nguy hiểm.

Bloggers và những thợ mỏ...

Nhiều người gặp và hỏi tôi rằng các bài viết va chạm đến những vấn đề nhạy cảm anh có sợ không? Tôi hỏi ngược lại để làm rõ ý là sợ cái gì? Thì công an văn hóa! Nhưng nêu lên các ý kiến phê bình ôn hòa, không cố tình chống đối nhà nước thì có điều gì phải sợ?

Dân Việt mình có cái xấu không đáng có, không hiểu ai bắt buộc mà hay sợ công an – ngay cả đồ trẻ con bây giờ cũng mang công an thay cho ngáo ộp để dọa. Lời Bác dạy vẫn còn nguyên ý rằng "Vi nước quên thân, vì dân phục vụ" và "Cán bộ phải là đầy tớ của nhân dân". Công an là công bộc của nhân dân, nếu mình không vi phạm luật pháp thì việc gì phải sợ?

Như blogger Tạ Phong Tần khi bị triệu tập để hỏi về Câu lạc bộ Nhà báo Tự do, chị vẫn chửi vồ vào mặt các anh an ninh công an thành phố Hồ Chí Minh khi họ đặt vấn đề không đúng sự thật hoặc làm việc trái quy trình pháp luật. Nếu chúng ta

nói có chứng cứ, không vu khống hoặc không tham gia tổ chức hơi hướng chính trị và viết trong khuôn khổ luật pháp như các blogger Nguyễn Quang Lập, Trương Duy Nhất, Phạm Viết Đào thì tại sao phải run sợ?

Cũng có người hỏi rằng, thời gian qua khi các sự kiện về một số bloggers bị bắt giam vì được cho là vi phạm pháp luật khi đăng các thông tin "trái chiều", sự kiện này có làm anh thay đổi cách viết không hoặc e dè khi đăng tải thông tin trên trang blog của mình?

Tôi cũng khẳng định là không nếu ngay từ đầu mình xác định được quan điểm đúng, đó là trung thực - công bằng - không đảng phái thì chắc chắn chính quyền họ chẳng buồn để ý.

Còn đã nói trái chiều thì phạm vi nó quá rộng. Kích động bạo loạn chống đối cũng là trái chiều, bịa đặt vu khống hay bôi nhọ người khác thì cũng là trái chiều, những cái đó là sai và trái luật pháp. Nếu bạn là blogger thì hãy viết những suy nghĩ của mình về các vấn đề chính

**Chuyện
làm
blogger
thời
nay
- Kami -**

trị xã hội hay vấn đề gì mình quan tâm phù hợp với hiến pháp là luật pháp của chính quyền. Ví dụ bạn có thể phê phán điều 4 Hiến pháp là chưa thích hợp vì nó không đảm bảo quyền bình đẳng của công dân, nhưng nếu bạn đòi bỏ điều 4 Hiến pháp thì vấn đề nó lại hoàn toàn khác. Bạn sẽ gặp phiền hà vì cho rằng không tôn trọng Hiến pháp!

Có anh blogger bạn tôi từng ví viết blog ở Việt Nam nguy hiểm như thợ mỏ. Tôi thì nghĩ nó còn nguy hiểm hơn! Bằng chứng cụ thể 33 công nhân bị kẹt trong hầm mỏ ở độ sâu hơn 800 mét cả mấy chục ngày bên Chile tháng 10 vừa qua đã được cứu sống, nhưng thử hỏi ở Việt Nam ta ai đã cứu được một blogger thoát ra khỏi nhà tù vị tội viết

blog hay chưa?

Tự bảo vệ mình

Chơi blog không nhất thiết bạn phải viết lách giỏi, viết hay mà chỉ cần bạn có cái tâm, cái thú thích chơi blog. Quan tâm vấn đề gì thì bạn mở một cái blog cá nhân rồi thu thập các tài liệu, bài viết mà mình thích hoặc quan tâm vừa có tính lưu trữ và vừa chia sẻ với bạn bè. Hay ở mức cao hơn, khi bạn có khả năng và đọc nhiều thì tiến tới làm một trang thông tin nho nhỏ để chia sẻ cho bạn bè thì mức độ cần trọng phải cao hơn vì trách nhiệm sẽ nhiều hơn.

Khi đó bạn phải hiểu rõ Điều 88 Bộ luật Hình sự quy định về tội danh tuyên truyền chống phá nhà nước để giới hạn cho cá nhân mình. Các bloggers cần phải hiểu rõ Nhà nước Việt Nam hiện nay là một nhà nước độc tài cộng sản, quen với chuyên chính vô sản hơn là nhà nước pháp quyền. Do đó, chuyện nói một đấng làm một nẻo là chuyện đương nhiên của chế độ này.

Nói như vậy để tự ta phải cẩn trọng hơn nhiều lần. Đừng dại dột nghĩ rằng luật pháp ghi như thế là tôi cứ làm thì chỉ có chết!

Còn ai vẫn bám chắc vào cái gọi là về mặt pháp lý, khi cho rằng việc ngăn cấm cư dân mạng đăng tải các thông tin trên blog cá nhân có vi hiến, vì điều 69, Hiến pháp 1992 đã ghi nhận quyền tự do ngôn luận của công dân v.v... thì tôi xin các bloggers nên nhớ lại lời phát biểu của đại biểu Quốc hội Ngô Bá Thành rằng, "*Hiện nay ở Việt Nam có một rừng luật,*

Kami

"Tôi quan tâm đến chính trị nhưng không tham gia, bởi dù thay chính quyền hiện

tại bằng chính quyền khác đi chẳng nữa tôi cũng xin giữ vai trò người phản biện".

Ⓢ Xin ghi rõ nguồn khi dùng thông tin từ trang này.

Hình chụp từ trang blog nguoiduatinkami.wordpress.com

nhưng toàn là luật rừng". Do vậy việc các bloggers có được pháp luật bảo vệ không chỉ là chuyện 50/50 - nghĩa là có cũng đúng và không cũng không sai. Hay nói cụ thể hơn là nó không bảo vệ cho các bloggers có tư tưởng đối kháng và ngược lại thì là có.

Một chuyện khác nhắc các bloggers để lưu ý khi tiếp nhận bài vở để đăng trên blog, đặc biệt các tài liệu như thư nặc danh hay tin báo của người lạ. Vì thông tin đến với bạn thường lưu truyền trên mạng Internet hoặc e-mail nên việc xác định độ chính xác, tin cậy của tin tức là hết sức khó khăn. Trường hợp này chúng ta nên dè dặt và không thể thiếu câu ghi chú mình bạch rằng *thông tin chưa được kiểm chứng*. Nếu bạn thấy không an toàn thì cũng không nên đăng bởi những tin lưu truyền như vậy thì cùng một nội dung sẽ được họ gửi cho rất nhiều các trang khác nhau, bạn đọc thừa khả năng tìm hiểu và

tiếp cận những thông tin đó.

Nhập gia thì tùy tục, chúng ta phải chấp nhận điều hiển nhiên là chẳng ai chọn được nơi mình sinh ra và lớn lên. Nếu chúng ta đã biết mình đầu thai sai chế độ, sinh nhầm thế kỷ và tọa độ thì phải biết chấp nhận, biết thỏa hiệp ở chừng mực để tồn tại và để có thể cất được tiếng nói biểu thị suy nghĩ cá nhân.

Một tiếng nói phản biện dù có yếu ớt đến cỡ nào thì chắc chắn còn hơn sự im lặng. Nhưng nếu không biết để khéo léo tồn tại được trong cái xã hội ngọt ngào này thì còn dở hơn sự lặng im. Ở nhà tù lớn mà công khai trực diện còn hơn bị họ cách ly trong nhà tù nhỏ.

Ai đó có lý tưởng, hoài bão thì việc xuất hiện công khai hay ẩn danh là lựa chọn của mỗi cá nhân blogger phù hợp với hoàn cảnh của mỗi người.

Kết thúc bài viết, xin gửi tới các bạn bloggers câu nói nổi tiếng của Martin Luther King rằng, "***Cuộc đời của chúng ta bắt đầu kết thúc khi chúng ta im lặng về những điều lẽ ra phải lên tiếng***".

Các bạn có muốn cuộc đời của bạn bắt đầu kết thúc ngày hôm nay không?

Tôi thì không.

Tôi đã, sẽ và mãi mãi viết blog để được lên tiếng.

**Mẫu sơn, ngày hoa tuyết rơi
19/12/2010**

Viết riêng cho Tạp chí Thanh niên PHÍA TRƯỚC

Vừa qua, tôi có hân hạnh được tiếp một ứng viên cho vị trí biên tập. Là một thanh niên trẻ, anh vừa tốt nghiệp khoa Chính trị của Học viện Báo chí tuyên truyền. Đọc lướt qua đơn xin việc, tôi bắt gặp đầy lỗi ngữ pháp. Khi đề cập đến một số kiến thức căn bản thì khả năng của anh rất giới hạn. Điều làm tôi chú ý nhất không phải vì những lỗi ngữ pháp hay văn bằng chính trị – mà ý kiến của anh cho rằng “blog là điều nhảm nhí”!

– Phan Thế Hải –

Blog và khả năng sáng tạo của cá nhân

Bụi rậm lý luận

Khi hỏi về lý luận chính trị Marx-Lê, anh như người mơ ngủ, chợt bừng tỉnh dậy. Như một cái máy, anh huyền thuyên rằng Marx-Lê là học thuyết, ưu việt, tiên tiến và đúng đắn. Rằng, những khó khăn của các nước Đông Âu và hệ thống các nước xã hội chủ nghĩa là do họ nhận thức sai, nhưng riêng học thuyết này thì vẫn đúng. Rằng cuộc khủng hoảng tài chính toàn cầu mới diễn ra cách đây vài năm đã minh họa cho nhận định của Marx cách đây hơn trăm năm, và đi lên chủ nghĩa xã hội là xu thế tất yếu của xã hội loài người...

Nếu tôi không ra hiệu ngừng lại thì có lẽ bài diễn văn của cậu còn kéo dài. Thực ra thì những điều này tôi đã được nghe hàng trăm lần ở các diễn đàn khác nhau trong hệ thống tuyên giáo do các cơ quan Tiệc (Party) tổ chức. Trường hợp của anh bạn kia cũng không phải là cá biệt, thậm chí nó đang chiếm một tỷ trọng đáng kể trong các trường đại học. Đặc biệt là với các chuyên ngành tuyên giáo.

Nhưng điều gì đã làm cho những thanh niên như cậu ấy tự nguyện xa rời đời sống thực để đi vào cái bụi rậm lý luận ấy? Phải chăng đó là một sự thành công trong hệ thống chính trị độc quyền chân lý?

“Ngôi nhà” tinh thần và xã hội thu nhỏ

Vài ngày trước tôi có đến Công viên Thống nhất dự một cuộc offline của các blogger bên Quán Gió. Có thể thấy đó là một xã hội thu nhỏ với sự

đa dạng của cách nghĩ, đa dạng của nhận thức và đa dạng của cá tính. Hàng ngày gặp nhau online, đọc các bài viết của nhau, comments, tranh luận chí choé rồi ra ngoài đời để mặt đối mặt thì thấy thật thú vị vô cùng.

Ở đó, các quan điểm, cách nhìn nhận được mổ xẻ, đúng sai. Tùy theo sự quan tâm mà họ tụ hội thành từng nhóm, tranh luận theo chủ đề. Đôi khi người đọc tìm kiếm được ở trong đó những bài viết sinh động, sắc nét, đầy cá tính đến ngỡ ngàng. Đơn giản là, vấn đề và thực tiễn ấy được người viết trải nghiệm, suy ngẫm đến tận cùng của chân lý. Khi viết ra, mỗi blogger buộc phải cân nhắc, trau chuốt lại cho chuẩn xác về ngữ nghĩa cũng như về ý tưởng. Và cũng không khỏi ngạc nhiên khi nhiều người có ngoại hình khô khan vụng về nhưng lại có trang viết đầy cảm xúc, giàu chất thơ.

Thực tế blog không phải là một khái niệm mới. Thuật ngữ này có nguồn gốc từ cặp từ “Web Log” hay “Weblog” dùng để chỉ một trang tin cá nhân trên mạng, một quyển nhật ký dựa trên nền web, hay một bản tin trực tuyến nhằm thông báo những sự kiện xảy ra hàng ngày do chính cá nhân đó quản lý về nội dung.

Chính vì là trang tin của cá nhân nên nội dung và chủ đề của blog rất đa dạng. Đây được coi là “ngôi nhà” tinh thần của người viết. Đời sống xã hội đa dạng thế nào thì thế giới blog cũng không kém phần phong phú. Trên đó, những câu chuyện cá nhân, bản tin, danh sách các liên kết online, những bài tường thuật, nhận định về một bộ

phim hay tác phẩm mới xuất bản đều được bày tỏ một cách cởi mở, thoải mái mà không sợ bị kiểm duyệt bởi một ai đó.

Chính vì là "ngôi nhà" tinh thần nên đó là không gian riêng cho mỗi cá nhân mà họ tha hồ bài trí, sáng tạo, bày tỏ chính kiến và chia sẻ mà không bị giới hạn bởi không gian và thời gian. Có những cuộc offline diễn ra ở Hà Nội, nhưng thu hút được lực lượng blogger sinh sống ở mọi miền trong cả nước, thậm chí là nhiều bạn đang học tập và sinh sống ở nước ngoài cũng về tham dự. Họ là những người từng gặp nhau và trao đổi trên mạng, nay gặp ngoài đời thấy sinh động, hấp dẫn.

Một ưu thế nổi bật của blog là tính tương tác, vì sau mỗi bài viết đều có phần lời bình (comment). Người đọc có thể "còm" về các vấn đề mà bài viết đã nêu. Khen, chê, bổ sung, mổ xẻ vấn đề một cách thoải mái, thậm chí nêu các vấn đề mới để cùng nhau thảo luận. Thông qua các comments, người viết có thể thấy được phản ứng của bạn đọc về cách nghĩ, cách đặt vấn đề của mình. Đó cũng chính là công cụ để đo phản ứng xã hội thông qua cộng đồng blog. Thậm chí, một số vấn đề mà xã hội cho là nhạy cảm, không tiện nói ra thì blog là nơi để người viết có thể bày tỏ một cách thoải mái, không một chút e dè.

Đa dạng và trưởng thành của blog Việt

Sau hơn 5 năm kể từ ngày xuất hiện blog, ở Việt Nam đã có cộng đồng blog đông đảo lên tới hàng triệu người. Trong số đó có những blog thu hút được hàng triệu người đọc mỗi tuần như Blog "Quê choa" của nhà văn Nguyễn Quang Lập (<http://quechoablog.wordpress.com>), blog của nhà văn Nguyễn Trọng Tạo (<http://nguyentrongtao.org>), v.v...

Tất nhiên, do sự đa dạng của các cá nhân nên không phải blog nào cũng thú vị và hấp dẫn người đọc. Sự đa dạng này bao gồm cả những trang blog đăng tải các vấn đề tục tĩu, không hợp với thuần phong mỹ tục. Có lẽ do hiện tượng này nên một số người không hiểu hết đời sống của blog đã có nhận xét cực đoan "thấy nó nhảm nhí" như trường hợp anh bạn nêu trên.

Bỏ qua những hạn chế đó, không thể phủ nhận được rằng, blog là công cụ để con người ngày càng gần nhau hơn. Blog cũng mang lại điều kiện để chúng ta chia sẻ những ý tưởng, tâm tư, tình cảm và sở thích. Hơn thế, đó là không gian riêng mà mỗi cá nhân có quyền bày tỏ ý tưởng và được chia sẻ với cộng đồng thông qua các bài viết và các sáng tạo nghệ thuật.

Nếu mỗi ngày, bạn online và viết một điều gì đó trên blog, chắc chắn rằng trình độ diễn đạt của bạn sẽ được cải thiện trong thời gian rất ngắn. Cùng với đó, việc đọc và tranh luận trên các blog sẽ giúp cho ta nhìn nhận các vấn đề một cách thấu đáo, đa chiều và khoa học hơn – tránh những lý luận cực đoan và độc quyền chân lý.

P.T.H.

Ảnh: Yahoo! Việt Nam 360 Plus

Nếu gõ vào Google "Tôi ghét Tổng thống Obama," tức khắc bạn sẽ nhận được hơn 37,700 kết quả chỉ trong 0.31 giây, nếu loại bỏ từ Tổng thống thì có đến 127,000 kết quả. Tương tự, khi đánh "Tôi ghét Đảng Cộng hòa" thì lập tức có đến hơn 26,000 websites hiện ra. Bạn có thể chọn bất kỳ website nào trong hàng nghìn kết quả đó sẽ thấy chứa đựng vô vàn hình ảnh xấu xa, khiêu nại, chê bai thậm tệ – thậm chí cả nghìn các ý kiến bất đồng quan điểm. Nhưng các chủ nhân đó vẫn sống bình yên và không ai bị bắt. Các chủ nhân của nhóm mang tên "Tôi ghét Barack Obama" trên Facebook đăng hàng loạt thông tin chỉ trích ông mà cũng chẳng thấy ai vào tù.

Việt Nam thì khác!

trong xã hội toàn cầu hóa ngày nay. Nếu đã gia nhập với thế giới thì Việt Nam phải khuyến khích người dân sử dụng Internet chứ sao lại đi ngăn cấm. Bao nhiêu nước trên thế giới xem Internet và các trang mạng xã hội là điều kiện để người dân mở mang kiến thức, thậm chí là sử dụng trong việc tranh cử, làm cầu nối giữa người dân và chính quyền – nhưng chỉ riêng Việt Nam là phát triển ngược!"

Trao đổi thêm về việc nhà nước ngăn chặn tự do thông tin của người dân, Ngân – nhân viên quản lý nhân sự cho một công ty Hàn Quốc chia sẻ:

Việt Nam thì lại khác! Chỉ riêng trong vài tháng vừa qua đã có hàng loạt bloggers bị cơ quan an ninh thăm hỏi và bắt giam liên quan đến những các quyền rất căn bản: quyền bày tỏ chính kiến. Sau khi trao đổi với một số bloggers đang làm việc tại Việt Nam, Hồng Phúc tóm lược vài ý kiến như sau.

'Phát triển ngược'

Hiện tại số lượng sử dụng Facebook đã lên 1 triệu người tại Việt Nam. Cộng thêm Multiply, Wordpress và eBlogger thì con số này vẫn tăng đều đặn mỗi ngày. Khi tiếp xúc với một số thanh niên tại Sài Gòn, nhiều bạn cho rằng việc sử dụng blog để chia sẻ những suy nghĩ và bày tỏ ý kiến là một việc nên làm trong thời đại thông tin ngày nay và, hiển nhiên là chính đáng.

Khi tiếp xúc với một nhân viên quản lý khác sạn, N.P.Hoài (25 tuổi) chia sẻ vì sao cô bắt đầu sử dụng blog:

"Qua các trang blog của bạn bè, người quen, mình có thể học hỏi được kinh nghiệm, quan điểm về cuộc sống qua những điều họ chia sẻ; cũng như những thông tin, hình ảnh giúp mình mở mang, cập nhật hiểu biết về nhiều lãnh vực."

Minh Hoàng, hiện 27 tuổi, đang làm chủ một quán café ở quận 3 và là một blogger trên trang Yahoo 360 Plus cho biết ý kiến về việc sử dụng blog tại Việt Nam:

"Mình không sống thiếu Internet và blog được... Việc dùng blog để kết nối và làm quen với nhiều người cùng lứa tuổi là điều mình thấy rất bình thường

"Qua các lần đọc blog trên mạng, mình rất đồng tình với phát biểu của bà Clinton tại Việt Nam trong tháng 10 vừa qua, rằng 'Việt Nam có rất nhiều tiềm năng'. Việc ngăn cản người dân, đặc biệt là các thành phần trẻ tuổi như mình, vào Internet là một điều hoàn toàn trái ngược với mục tiêu mà nhà nước Việt Nam đang đeo đuổi – đó là xây dựng xã hội lành mạnh. Quyền tự do phát biểu ý kiến, quan điểm chính là một trong những tiềm năng mà nhà nước ra sức ngăn chặn."

Blogger Minh Hoàng cho biết thêm: "[Nhà nước] Việt Nam có 'tật giật mình', khi nghe ai nói xấu hoặc chê bai thì thường không thích. Những cái mà họ không thích thì họ không muốn ai nói tới... Mình thấy dù là ý kiến gì đi chăng nữa thì cũng

đều dựa trên tinh thần xây dựng để tìm tiếng nói chung nhằm đóng góp cho đất nước."

Thực tế khác xa

Mục đích của truyền thông là mang lại những thông tin trung thực, minh bạch và hữu ích cho người dân. Thế nhưng, trong thực tế nguyên tắc ngày

"Chuyện mất password email, blog và bi kiểm soát đường truyền Internet là chuyện không hề xa lạ ở Việt Nam, vì vậy nếu có ai đó tin rằng mình được luật pháp bảo vệ thì với tôi đó là điều ngạc nhiên."

cho đến nay vẫn chưa được áp dụng đúng cách tại Việt Nam.

Trong khi đó, số người sử dụng blog bị bắt giam đã gia tăng tại Việt Nam trong

nhiều tháng qua vì không cùng chung quan điểm với nhà nước. Nhưng những sự kiện đó có làm các bloggers e dè hơn khi viết bài trong blog của họ? Chia sẻ về cách viết hoặc đăng bài trong tương lai, blogger Mẹ Năm cho biết:

"Từ trước đến giờ tôi luôn cho rằng mình sẽ phải chịu trách nhiệm về bất kỳ những gì mình viết nên sau những sự kiện vừa xảy ra, tôi thấy mình cần khôn ngoan và chú ý hơn trong việc trích dẫn thông tin từ các nguồn không rõ ràng, và tôi sẽ không thay đổi cách viết vì e dè."

Khi nhắc đến vấn đề pháp lý, Mẹ Năm chia sẻ thêm:

"Viết blog về các vấn đề xã hội, chính trị ở Việt Nam là cách viết lách nguy hiểm. Tôi chỉ có thể trả lời như thế để bạn thấy rằng, các bloggers Việt Nam có được bảo vệ đúng mức hay

không thôi. Chuyện mất password email, blog và bi kiểm soát đường truyền Internet là chuyện không hề xa lạ ở Việt Nam, vì vậy nếu có ai đó tin rằng mình được luật pháp bảo vệ thì với tôi đó là điều ngạc nhiên.

Luật dành cho blogger, cần phải được xem xét, cân nhắc và công bố theo quy trình hành pháp - lập pháp đúng đắn. Người ta đã và đang không tôn trọng Hiến pháp, vì vậy chuyện vi hiến hay không nó không cần phải được trả lời nữa."

Nhiều bạn trẻ cho rằng họ khó chấp nhận những gì đang xảy ra tại Việt Nam, đặc biệt liên quan đến việc kiểm soát thông tin.

"Việt Nam cần một cơ chế nhà nước minh bạch, Hiến pháp phải phù hợp với nguyện vọng của toàn dân..."

Ngân bức xúc cho rằng, "Nếu muốn hòa nhập với thế giới thì trước tiên họ phải có trách nhiệm với nhân dân. Những gì họ nói toàn trên lý thuyết, văn bản chứ thực tế thì ai cũng biết họ nói một đường làm một nẻo. Điều này không phù hợp với xu hướng thời đại và nhà nước pháp trị."

Một blogger khác tên Nghi đã viết trên trang blog rằng, "Việt Nam cần một cơ chế nhà nước minh bạch, Hiến pháp phải phù hợp với nguyện vọng của toàn dân thì mới nói đến các luật lệ khác. Hiện nay mình còn chưa có những cái cơ bản như vậy thì cho dù có cả trăm điều luật cũng vô ích."

Minh Hoàng chia sẻ thêm rằng sống với họ không có nghĩa là mình đồng tình với những điều họ làm.

"Cái tốt thì mình khen, nhưng

cái xấu thì cần phải chỉ ra để sửa đổi. [Nhà nước] Việt Nam cần phải học điều căn bản này và sửa đổi triệt để thì mới nói đến phát triển hay hội nhập. Đơn giản là khi lên mạng bấm vào 'Tôi ghét Obama' sẽ thấy cả nghìn trang web chê bai tôi tệ, nhưng chẳng ai vào tù cả. Còn ở mình thì nó hoàn toàn khác!"

Việt Nam tuy có hơn 700 tờ báo khác nhau, song những thông tin liên quan đến tự do, nhân quyền vẫn còn rất hạn chế. Điều này phần nào phản ánh sự kiểm duyệt rất chặt chẽ từ phía nhà nước với lý do "duy trì ổn định xã hội".

Nhiều bloggers đến với thế giới ảo trên blog cũng nhằm "giải tỏa" những điều mà nhà nước hiện

nay đang ra sức ngăn chặn. Đó là quyền bày tỏ quan điểm!

Tìm lại trên trang Google "Tôi ghét Thủ tướng Nguyễn Tấn Dũng" thì kết quả hoàn toàn không có. Hay "Tôi ghét Đảng Cộng sản" thì kết quả chỉ vồn vện có vài ba trang web - mà đa số là ở nước ngoài. Mặt khác, tôi và các bạn khác phải lặn lội "vượt tường" mới tìm được những kết quả nêu trên.

Liệu đây có phải là một xã hội hoàn hảo mà Việt Nam muốn hướng đến, trong đó tất cả những người chỉ trích nhà nước đều đối mặt với những án tù trái ngược lương tâm?

Ừ, Việt Nam mình có khác!

Hồng Phúc

Sài Gòn, 5/12/2010
@ 2010 Tạp chí Thanh niên
PHÍA TRƯỚC

Tâm tình về

... -Bảo Quốc Thông

Tôi tìm đến thế giới blog khoảng đầu năm 2006. Cũng như các bạn trẻ thuộc thế hệ 8X, tôi vào blog chỉ với mục đích kết nối với bạn cũ, quen bạn mới, chia sẻ và cập nhật thông tin cá nhân trong đời sống thường nhật. Khi ngộ ra nguyên do của những sự bất công và nghịch lý trong xã hội Việt Nam càng ngày càng leo thang, tôi bắt đầu đăng và truyền tải những thông tin "trái chiều" trên blog của mình. Đơn giản vì tôi nghĩ chúng góp phần đục khoét bức tường bưng bít thông tin để những cái sai, cái xấu trong xã hội được phơi bày ra ánh sáng.. Tôi luôn tin rằng thông tin đa chiều sẽ giúp Việt Nam phát triển bền vững và góp tiếng nói cho công bằng xã hội. Với suy luận này, tôi có được động lực để tiếp tục hoạt động trên blog đến hôm nay.

Chỗ dựa tinh thần

Đối với tôi, blog là nơi dựa tinh thần - mảnh đất nuôi dưỡng tư duy và là công cụ duy nhất hiện nay để tôi chia sẻ những quan tâm, thông tin liên quan đến tình hình đất nước đến với bạn bè bốn phương. Đối với tôi, viết blog và đăng tải thông tin trên blog là một quyền để bày tỏ ý kiến rất thiên liêng và riêng tư.

Các quyền căn bản trên nằm trong các quyền tự do thư tín, tự do ngôn luận và bày tỏ quan điểm mà các điều 12, 18, và 19 trong bản Tuyên ngôn Quốc tế Nhân quyền² năm 1948 đã công nhận. Quyền này cũng đã được điều 69 Hiến Pháp năm 1992 của nhà nước CHXHCN Việt Nam bảo đảm³. Vì vậy, sự duy trì một trang blog là quyền bất khả xâm phạm.

Hơn nữa, tôi nghĩ rằng trang blog của một blogger là do chính người blogger đó tạo dựng, blog server không do nhà nước Việt Nam sở hữu, và mạng lưới Internet thì không có lằn ranh biên giới nên nó thuộc chủ quyền quốc tế. Vì vậy nhà nước Việt Nam không có lý do chính đáng nào để ngăn cản các blogger đăng tải và viết lên những dòng suy tư, góp ý trên cơ sở xây dựng ôn hòa.

Tôi nghĩ rằng nhân loại rất đa dạng. Mỗi người trong chúng ta được sinh ra và lớn lên ở môi trường và hoàn cảnh khác nhau. Vì thế, theo quy luật tự nhiên, tiềm thức và ý thức của mỗi người trong chúng ta đều khác nhau ở rất nhiều khía cạnh. Trong đó, việc chúng ta bày tỏ chính kiến trái chiều và chia sẻ thông tin trái chiều là chuyện đáng được tuyên dương.

Tiểu thay, nhà nước Việt Nam hiện nay tương tự như một bà mẹ không bao giờ tiếp thu ý kiến từ các con. Đa phần các ý kiến xây dựng đều được gắn với tội danh "phản động" hay "diễn biến hòa bình", hoặc "lợi dụng quyền tự do dân chủ...", v.v... Các điều này nhìn vào cứ ngỡ là hoang tưởng nhưng thực tế thì chẳng xa lạ gì ở Việt Nam! Những

người lãnh đạo hiện nay, tuy miệng thì luôn bảo "thương dân như con," nhưng trong thực tế thì lại tìm cách trừ dập và cầm tù những người con bày tỏ các chính kiến trong ôn hòa.

Blogger Anh Ba Sài Gòn (Phan Thanh Hải), blogger Điếu Cày (Nguyễn Văn Hải), tiến sĩ luật Cù Huy Hà Vũ, giảng viên Phạm Minh Hoàng, v.v... là những ví dụ sống. Tôi cho rằng những người luôn tranh thủ phần đúng về mình, và luôn tìm cách ngăn cản các tiếng nói ôn hòa là những người ngạo mạn, ngoan cố và ích kỷ. Và chỉ có sức mạnh dư luận mới có thể khiến họ chùng tay. Vì vậy mỗi người chúng ta không thể tiếp tục im lặng để rồi phải hứng chịu biết bao nghịch lý và bất công trong âm thầm. Mỗi người trong chúng ta phải lên tiếng bằng bất cứ hình thức nào có thể nhằm góp và tạo thêm nhiều làn sóng dư luận. Điều này rất thực tế qua việc tạo dựng và duy trì một trang blog.

Tuy nhiên, trong số các bạn blogger của tôi thì có rất nhiều bạn không dám, hoặc không thích bàn luận đến những đề tài "chính trị, nhạy cảm" vì sợ mang họa vào thân. Tôi chắc rằng rất nhiều các bạn trẻ khác ngoài đời cũng mắc phải căn bệnh tâm lý trên. Nhưng ngoài các vấn đề liên quan đến chính trị - lên tiếng cho những cái sai, cái xấu trong xã hội là những việc tích cực mà những người thiện cần lưu tâm.

Hãy mạnh dạn...

Các bạn hãy mạnh dạn thành thật viết lên những gì các bạn thích hoặc không thích. Nếu ra đường thấy công an mãi lộ thì bạn cứ phản ánh sự thật. Nếu đường phố liên tiếp bị ngập và hư hỏng sau bao lần sửa chữa, và điều đấy khiến bạn bức tức, khó chịu thì hãy viết lên vài dòng suy tư để chia sẻ cùng những người quan tâm. Nếu bạn cảm thấy môi trường xung quanh bạn bị ô nhiễm, gây tổn hại đến sức khỏe, hoặc vật giá leo thang, công ăn việc làm khan hiếm, đồng lương thì rẻ, v.v... thì hãy cùng phản ánh các điều

ấy.

Có rất nhiều đề tài không liên quan đến chính trị mà bạn có thể bày tỏ sự quan tâm để buộc chính phủ phải có trách nhiệm, thay đổi cách làm việc và hiệu quả hơn. Điều cốt lõi quan trọng là chúng ta đừng im lặng! Và đừng sống theo chính sách *mackeno* (mặc kệ nó) để tự cho phép bạn thụ động và thản nhiên khoanh tay đứng nhìn những cái sai, cái xấu tự do tung hoành quanh bạn. Bởi vì nếu các bạn không hành động bây giờ thì sớm hoặc muộn thì chính các bạn cũng sẽ trở thành những nạn nhân. Lúc đó ai sẽ giúp các bạn?

Hiện nay Việt Nam có trên hai mươi triệu người sử dụng Internet và con số này được dự đoán sẽ vượt trên 30 triệu trong năm 2011⁴. Và số blogger trên các mạng xã hội như Facebook, Multiply, Yahoo, Blogspot, v.v... đã lên đến hàng vạn. Số đông tự nó đã là sức mạnh. Điều cần làm là mỗi người chúng ta, mỗi blogger cùng đồng thanh lên tiếng. Bày tỏ cảm nghĩ và phản ánh sự thật không hẳn là làm chính trị. Hãy cởi bỏ tâm lý cầu an, và hãy sống đúng theo các bản chất chân, thiện, mỹ của con người bạn.

B.Q.T.
© 2010 Tạp chí Thanh niên
PHÍA TRƯỚC

Tham khảo:

Bảo Quốc Thông. <http://www.facebook.com/profile.php?id=22305665>

Tuyên ngôn Quốc tế Nhân quyền 1948. Mạng lưới Nhân quyền Việt Nam. Truy cập ngày 10/12/2010 tại: <http://www.vietnamhumanrights.net/viet/vintbill/phanmodau.htm>

Hiến pháp Nước CHXHCNVN 1992. Truy cập ngày 10/12/2010 tại: http://laws.dongnai.gov.vn/2001_to_2010/2002/200201/200201070011

Số người dùng Internet ở Việt Nam tăng 100 lần sau 8 năm. Báo điện tử VNExpress. Truy cập ngày 12/12/2010 tại: <http://vnexpress.net/GL/Vi-tinh/2008/09/3BA062A7/>

KHI TIẾNG NÓI YÊU NƯỚC VÀ LƯƠNG TÂM PHẢI ẨN MÌNH TRONG VỎ BỌC

« ...Nước Việt Nam bây giờ không đẹp như mây tường đầu, nợ nần chồng chất, lãnh đạo chỉ biết tranh quyền đoạt lợi, đua nhau tham nhũng, rút ruột công trình. Tao rất mừng vì tuy mây xa tổ quốc nhưng vẫn hãnh diện là người Việt Nam cũng như tao vậy. Tao tuy rất xấu hổ với những đồng nghiệp nước ngoài về thực trạng đất nước nhưng lúc nào tao cũng không quên mình là người Việt Nam cả bởi vì tao biết trong tim tao dòng máu vẫn đỏ và ấm và tao vẫn còn lương tâm...»

Kiểm soát lòng yêu nước

Vận nước có lúc thịnh, lúc suy đã là quy luật tất yếu. Tuy nhiên, đất nước Việt Nam là của toàn dân tộc, nước nhà có chuyện thì toàn dân Việt Nam phải gánh vác, đâu phải là nhiệm vụ của một cá nhân hay là một tổ chức nào. Hơn nữa, chính Đảng cộng sản Việt Nam cũng phải thừa nhận qua những bằng biểu dựng khắp phổ phường **“Bảo vệ tổ quốc là nghĩa vụ của công dân”**. Điều nghịch lý chính là một Đảng luôn tự nhận mình là đại diện của đất nước Việt Nam dù không cần ai đồng ý lại không bao giờ thực hiện những điều mình đã tuyên bố với quốc dân, đồng bào. Đất nước Việt Nam ngày nay quá tụt hậu so với các nước trong cùng khu vực là điều hiển nhiên ai cũng có thể thấy được. Các vấn đề về kinh tế, đạo đức, văn hóa, xã hội, chính trị, tư tưởng xuống cấp nghiêm trọng đến mức báo chí Việt Nam vốn bị kiểm soát chặt chẽ bởi Ban tư tưởng văn hóa trung ương cũng phải lên tiếng báo động.

Một mặt họ tiếp tục tận dụng quyền kiểm soát phương tiện thông tin đại chúng như báo chí, truyền thanh, truyền hình để ra sức tô điểm, đánh bóng cho thành tựu của công cuộc đổi mới đất nước dù trên thực tế chỉ là ảo ảnh. Mặt khác, họ tiếp tục vận dụng phương thức **“bạo lực cách mạng”** để bóp nghẹt bất kì tiếng nói trung thực phản kháng nào. Với báo chí, tất cả thông tin nhạy cảm liên quan đến nhân quyền hay Trung Quốc đều bị cấm đăng, hoặc một vài trường hợp cá biệt đã xuất hiện thì sẽ nhanh chóng bị gỡ bỏ kèm theo những răn đe hoặc hình phạt thích đáng. Biểu tình bảo vệ chủ quyền đất nước ư? Đừng mơ tưởng làm gì khi mà lực lượng công an, quân đội đông đảo và tận trung chức vụ sẽ dẹp tan ngay từ trong trứng nước để làm đẹp lòng quốc gia láng giềng phương Bắc. Để rồi sau đó họ tiếp tục khẳng định mục tiêu theo đuổi của họ là **“mười sáu chữ**

vàng”, **“bốn tốt”** với nhà cầm quyền Trung Quốc bằng tuyên bố chắc nịch của thủ tướng Nguyễn Tấn Dũng: *“Đảng, Nhà nước, Chính phủ và nhân dân Việt Nam trước sau như một hết sức coi trọng việc phát triển quan hệ láng giềng hữu nghị, hợp tác toàn diện với Trung Quốc, coi đây là chính sách nhất quán, lâu dài và ưu tiên hàng đầu trong chính sách đối ngoại của Việt Nam”*.¹

Tất cả các website có chủ trương chống đối hoặc không đồng tình với chủ trương của Đảng, kể cả trong lẫn ngoài nước, ngay lập tức sẽ trở thành mục tiêu tấn công của các tin tặc. Nhà nước Việt Nam hiện nay luôn phủ nhận vai trò của họ và thường lập luận rằng đó là do một vài cá nhân tự phát. Nhưng thử hỏi các cá nhân này tại sao lại luôn nhắm vào những website chính trị mà không phải là những website có nội dung khiêu dâm, trụy lạc, ăn chơi vô đạo đức? Ngoài ra, tất cả các diễn đàn trong nước đều quy định điều lệ rất rõ ràng là diễn đàn phi chính trị. Tại sao lại phải cấm đoán thảo luận về đề tài chính trị một khi bản thân nó không phải là một phạm trù xấu? Và với việc các diễn đàn thay nhau ca ngợi Đảng và Chủ tịch Hồ Chí Minh thì đây chẳng lẽ không phải là vấn đề chính trị?

Không thể dập tắt được tiếng nói yêu nước

Ở thời đại điện tử thế kỷ XXI, với một máy vi tính được kết nối Internet là có thể tìm hiểu được ngay điều muốn biết trong vòng nửa phút. Nhờ vậy mà những người sống xa quê hương luôn cảm thấy như đang hiện diện ngay trên xứ sở của mình.

Phong trào viết blog ở Việt Nam tuy chỉ mới xuất hiện những năm gần đây nhưng nó lại nhanh chóng được yêu thích và trở nên phổ biến rất rộng. Các bloggers mượn bàn phím để truyền tải

những tâm tư, suy nghĩ, nguyện vọng của mình... nhưng rồi sự can thiệp thô bạo từ phía chính quyền đã nhanh chóng xuất hiện. Các bloggers như Điều Cày, Người Buồn Gió, Mẹ Nấm... đều bị công an bắt bớ, sách nhiễu và gán ghép cho đủ thứ tội vạ trên đời. Mặc dù vậy, số người này thật quá khiêm tốn và nhỏ bé so với số lượng bloggers ở Việt Nam. Những tưởng rằng các bloggers này đã bị ru ngủ hết thì gần đây tình cờ được xem phần đối thoại của hai bạn gái đã nêu ở phần đầu bài viết. Người viết đã hoàn toàn bất ngờ trước những câu chữ đánh thép, mạnh mẽ, trung thực và cũng rất tinh táo này vì blog cá nhân của người bạn gái ở Việt Nam ấy hầu hết là tràn ngập hình ảnh ăn uống tiệc tùng, du lịch hay thời trang hoặc bông đùa vô vị. Thật đáng kinh ngạc, vận mệnh nước nhà vẫn hoàn toàn không bị thờ ơ, lãng quên như mình đã tưởng mà ngược lại, nó lại đang được quan tâm một cách đặt biệt. Và điều đáng kinh ngạc hơn nữa chính là số lượng đông đảo các nữ bloggers tràn trề, lo âu cho thời cuộc – các bạn ấy thật đáng khâm phục, thật xứng đáng là dòng dõi của Bà Trưng, Bà Triệu.

Đại đa số người Việt chúng ta dù ở nơi đâu, đang làm gì vẫn là dòng dõi Lạc Hồng, vẫn mang trong mình dòng máu Văn Lang. Hôm nay đây chúng ta đang thấp lạng ngọn lửa thiêng của hội thề Lũng Nhai năm nào. Ngọn lửa đang âm ỉ cháy trong từng câu chữ để rồi một mai sẽ trở thành ngọn đuốc soi tỏ con đường dân tộc Việt Nam cần và phải đi, cũng như quét sạch những đau thương, u tối.

DBTT—10 tháng 12, 2010
© 2010 Tạp chí Thanh niên
PHÍA TRƯỚC

1. <http://www.vietnamplus.vn/Home/Viet-Nam-coi-trong-hop-tac-toan-dien-voi-Trung-Quoc/201010/65827.vnplus>

Trong vòng bốn năm trở lại đây, sinh hoạt blog đã làm thay đổi môi trường thông tin ở Việt Nam rất nhiều và đã góp phần nâng cao nhận thức về chính trị vốn được xem là đề tài nhạy cảm. Trong những đóng góp tích cực đó, nhiều bloggers đã bị sách nhiễu và bắt giam vì đăng tải những thông tin “trái chiều” hoặc phát biểu những ý kiến khác với quan điểm của Nhà nước Việt Nam.

Trước làn sóng trấn áp gia tăng, nhiều bloggers đã dè dặt hơn khi đăng tải thông tin lên các trang blog. Điều này hoàn toàn chính đáng bởi ai trong tất cả chúng ta cũng phải nghĩ đến sự an toàn cá nhân, tránh những phiền lụy cho người thân, và quan trọng nhất là để duy trì được hoạt động thông tin lâu dài. Một số bloggers đã tìm đến nhau trong những hoàn cảnh tương đồng nhằm chia sẻ những khó khăn và trao đổi kinh nghiệm để tiếp tục viết lên những trăn trở về hiện trạng đất nước.

Vai trò của Blogger trong tiến trình dân chủ hóa

Các hoạt động cần thiết

Hoạt động của các bloggers ngày nay vô cùng đa dạng. Trong đó, đa dạng hóa thông tin, phân tích phản biện, đưa ra giải pháp, quản trị nhân sự và kế hoạch hành động là những điều bloggers nên đặt trọng nhằm gia tăng hiệu quả cho mục đích phát triển thông tin và nâng cao nhận thức về chính trị.

Để đạt được mục tiêu và tiến hành những sinh hoạt nói trên một cách lâu dài, việc bảo đảm an toàn cho bản thân trở thành nhu cầu sống còn cho mỗi blogger. Trong đó, các bloggers phải tìm mọi cách để không bị sát phạt, không bị bỏ tù (bắt giam), và tất nhiên không bị tước mất khả năng kết nối Internet.

Bản thân đây được hiểu theo nghĩa hẹp là một blogger dùng công cụ blog để tham gia cải thiện xã hội, nên nếu bị rơi vào ba trường hợp trên thì blogger đó không thể tiếp tục cống hiến để đạt được mục đích.

Với trào lưu tiến hóa và phát triển vượt bậc của công nghệ thông tin, phương cách hoạt động đòi hỏi nhân quyền, tự do và dân chủ đã trở nên đa dạng hơn rất nhiều so với cách đây 10 hoặc 20 năm trước. Trong hoàn cảnh đó, các bloggers trở thành một lực lượng đáng kể trong tiến trình hoạt động dân chủ. Mỗi blogger đều biết rằng con đường dân chủ là một hành trình rất dài mà chúng ta mang vinh dự là người góp phần – dù rất khiêm tốn từ mỗi cá nhân, trong việc tiên phong và đặt nền móng cho con đường đó.

Đa dạng hóa thông tin, phân tích phản

biện và đưa ra giải pháp

Tự do ngôn luận, dân trí cao và xã hội dân sự phát triển đa dạng là ba đặc tính nổi bật của một xã hội dân chủ. Vậy nên nếu cộng đồng blogger nỗ lực phát triển các hoạt động trên thì cũng đồng nghĩa với việc đang củng cố ba đặc tính cho một xã hội dân chủ.

Hãy thử nghĩ về ba điều đa dạng hóa thông tin, phân tích phản biện và đưa ra giải pháp.

Trong khi toàn bộ hệ thống báo chí truyền hình đều được nhà nước kiểm duyệt chặt chẽ thì hiển nhiên việc thông tin đến người dân sẽ không còn trung thực. Trong hoàn cảnh thông tin một chiều, cộng đồng bloggers đã trở thành lực lượng của “tiếng nói thứ hai” nhằm đăng tải những thông tin ở ngoài “lề phải”, giúp cho người dân được tiếp cận với nhiều luồng thông tin, tạo điều kiện, cơ hội để người dân tự động não suy nghĩ và đưa ra kết luận cho chính họ mà không bị ảnh hưởng bởi bộ máy tuyên truyền.

Ngoài ra các blogger có khả năng còn tham gia phân tích phản biện và đưa ra giải pháp để tất cả mọi người cùng thảo luận, từ đó góp phần nâng cao dân trí, xây dựng tập quán sống theo tinh thần dân chủ.

Quản trị nhân sự và kế hoạch hành động

Hiện nay nhà nước Việt Nam luôn hạn chế quyền tự do hội họp nên công cụ kết nối của blog đã mở ra một hướng khác để chúng ta có thể giao lưu kết bạn, từ

đó hình thành những nhóm thân hữu có cùng sở thích và quan điểm.

Tuy là sinh hoạt ở một “thế giới ảo” nhưng kết quả của nó hoàn toàn có thực. Và chính những nhóm nhỏ này tự nó đã mang những hình ảnh sơ khai nhất của xã hội dân sự trong một đất nước đang bị kiểm soát bởi thể chế độc tài. Dần dần họ sẽ kết hợp với nhau trong môi trường sống thật để thành lập những đoàn thể dân sự nhằm tự giải quyết những vấn đề của riêng họ hay của cộng đồng mà không cần phải nhờ đến sự giúp đỡ của chính phủ. Một khi xã hội dân sự thật sự phong phú và năng động thì vai trò của độc tài sẽ tự suy thoái.

Tất nhiên, xây dựng một xã hội dân sự đến từ nhiều thành phần quần chúng, lãnh vực hoạt động chứ không riêng gì đối với các bloggers. Nhưng với khả năng tiếp cận và tán phát thông tin, cộng đồng bloggers sẽ là một lực lượng quan trọng trong tiến trình này.

Để đạt được mục tiêu chung, việc công khai hay ẩn danh là sự lựa chọn của mỗi cá nhân, và việc này không nhất thiết đồng nghĩa với lòng can đảm hay thái độ hèn nhát. Nó cần được xem như chọn lựa tốt nhất của mỗi cá nhân dựa vào hoàn cảnh thực tế của mỗi người để đạt được mục tiêu duy nhất: **đóng góp cho đất nước.**

Phan Hoài Nam
Dân Làm Báo
Viết riêng cho

Tạp chí Thanh niên **PHÍA TRƯỚC**

Việt nam tự lập trang mạng xã hội riêng

Bài báo của Luke Allnutt tóm lược một bài viết rất hay trên tờ ["The Wall Street Journal"](#) của tác giả James Hookway về những nỗ lực mà Việt nam đang đưa ra để đối phó với Facebook.

Trang mạng này mang tên là [go.vn](#), được Tổng công ty Truyền thông Việt Nam chạy thử nghiệm ngày 19 tháng 5 vừa qua vào dịp kỷ niệm sinh nhật người anh hùng giải phóng dân tộc Hồ Chí Minh. Bản hoàn chỉnh sẽ được đưa vào sử dụng vào cuối năm nay. Trang mạng này có nhiều tính năng quen thuộc với những blogger thông thường như Tag, Poke hay kết bạn. Người sử dụng có thể cho xem ảnh, kết nối với bạn bè và gửi tin nhắn qua lại trực tuyến.

Điều thú vị là muốn sử dụng dịch vụ trên đó, bạn cần phải cung cấp tên họ đầy đủ, cùng với số chứng minh nhân dân của mình

trước khi truy cập. An Ninh Việt nam muốn dẫn dắt sự hoạt động của mọi website, trong khi nhà trách đối xử thô bạo với những người bất đồng chính kiến.

Bài báo nhấn mạnh nhưng xu thế gần đây tại Việt nam, đặc biệt là việc chính phủ đang tìm cách kiểm soát các trao đổi thông tin bằng cách cho ra đời một sản phẩm mang tính «chủ quyền» riêng cho Việt Nam trên Internet, thay vì tìm cách chặn truy cập các website công khai như trước đây. Theo như tờ Wall Street Journal chỉ ra:

Website này đánh dấu một bước chuyển chiến thuật của các Ủy viên Bộ Chính trị tại Hà nội, nhưng giải pháp điển hình là bịt miệng tất cả những gì trên thế giới mạng không cùng quan điểm với mình. Từ nhiều năm trước, nhà chức trách đã bắt bỏ

từ những blogger bất đồng chính kiến, và tìm cách chặn các website có mang biểu tượng Facebook nhằm ngăn cấm các tư tưởng «phản động» lan tràn trên mạng.

Bạn có nên tin vào chương trình của chính phủ không, vì ngay cả trẻ con cũng bị kéo vào cuộc chơi.

Ê-kíp làm web gắn lên đó các bài test tiếng Anh, và một số trò chơi kết nối trực tuyến được nhà nước cho phép, trong đó có cả một trò đã bị vô số game thủ phản ứng dữ dội bằng cách chăng một khẩu hiệu chính trị đòi chống quá trình tư bản hóa toàn cầu. Những thông tin được cập nhật trên trang nhất đưa tin các người đẹp trong nước, tin về một người câu cá tại Nam Carolina bắt được một con cá giống rặng người, hay thông báo về việc tình báo Anh đang thử

nghiệm tình trùng làm mực viết vô hình.

Khó có thể nói trước được những việc này sẽ thành công đến đâu, cái tôi cho là không đáng kể.

Thứ nhất, những nỗ lực nào của chính phủ muốn chiêu dụ trẻ con đều sẽ chỉ khiêu khích chúng làm khác đi, hệt như bảo chúng phải khúm núm nhìn bố mẹ nhảy disco mà học. Hãy thử nhìn những nỗ lực có quy mô lớn gặp nhiều lần hơn của của NATO hay EU để kiểm nghiệm lời tôi.

Và thứ hai, mặc dù chính phủ đã rõ ràng ra tay ngăn chặn Facebook tại Việt Nam, nhưng người dân vẫn có thể truy cập vào đây khá dễ dàng. Viết trên tờ Global Post, Helen Clark giải thích tại sao việc chặn này lại không hiệu quả:

Không như Trung Quốc có khả năng chặn Website tại cấp ISP – tức nhà cung cấp dịch vụ Internet – Việt Nam chỉ có thể chặn tại cấp DNS, tức server cấp tên miền. Theo lời một chuyên gia tin học giải thích, điều này có nghĩa là chính phủ chỉ có thể yêu cầu nhà cung cấp dịch vụ tiến hành chuyển hướng truy cập khỏi Facebook, thay vì chặn website này một cách thật sự. Như vậy, vượt tường lửa tại Việt Nam thật quá dễ nếu phải so sánh với Trung Quốc nơi ước tính có tới 30.000 người chuyên làm nhiệm vụ kiểm duyệt các nội dung cấm trên Internet.

"Để tránh bị chặn thì thật quá dễ," chuyên gia tin học không muốn bị lộ tên thật này nói. "Tất cả những gì bạn cần làm là đổi hệ tên miền bằng một hệ tên miền khác có đầy nhan nhản trên mạng. Lấy ví dụ Google DNS, tuyệt vời!"

Ngoài ra vì có thể dễ dàng sử dụng nhiều điểm truy cập khắp nơi, và vì không hề có định chế luật pháp nào chính thức cấm, hơn 1 triệu người sử dụng Facebook tại Việt nam vẫn luôn có thể bào chữa mình vô tội, bởi chỉ dùng Facebook để chat, tag bạn bè trên ảnh, hay chơi FarmVille.

Tương tự, bài báo trên tờ *The Wall Street Journal* cũng chỉ ra cả một hệ thống thương mại ngầm đang phát triển nhằm cung cấp các điện thoại bẻ khóa, cho phép người sử dụng Internet sử dụng bất kỳ mạng viễn thông và ứng dụng nào họ muốn. Có lẽ đây còn là một ví dụ cho thấy những xã hội muốn kiểm duyệt Internet chặt chẽ sẽ phân thành hai nhánh: nhánh không bẻ khóa và nhánh có bẻ khóa. Nhánh thứ nhất, khép kín, bị nhà nước trừng phạt, dở ẹc. Nhánh thứ hai, người sử dụng có thể dựa trên những hiểu biết tầm thường để thay đổi hệ thống tên miền DNS, sử dụng các công cụ vượt tường lửa như proxy, hay điện thoại bẻ khóa.

Một chi tiết thú vị khác, trong bài báo của Wall Street Journal, trang go.vn còn muốn chinh phục những kẻ nghiện trò chơi điện tử trong nước bằng cách cho phép họ truy cập dễ dàng với giá ưu đãi vào một số trò chơi yêu thích.

Tôi vẫn luôn khoái cái ý tưởng thế giới mạng – thiên đường ảo này mà [Evgeny Morozov](#) đã nói đến, nơi Internet có thể trở thành một loại thuốc phiện mới cho một số lớn dân chúng. Những ai có khả năng quan tâm tới chính trị sẽ chẳng hơi đâu tìm cách đối đầu với chế

độ kinh tởm quanh họ, vì còn mãi chơi Halo 3 hay xem phim sex. Bản thỏa ước Faust* của thế kỷ 21: Chỉ cần không động chạm đến chính trị, người có thể dùng bit-torrent để lấy bất kỳ ứng dụng nào người thích. (Ở Đông Nam Á, bạn không thể đi vào một quán cà phê Internet mà không thấy đầy thanh thiếu niên đang ngồi chơi điện tử).

Đối với Chính phủ Việt nam, cho thanh niên sử dụng trang go.vn là một điều có ích (ít nhất là trên lý thuyết) bất kể cho đến cùng có lẽ đây cũng chỉ phục vụ để chơi các trò điện tử không có tính giáo dục, hay để tán phét với bạn bè. Miễn sao là bọn chúng không còn mò đến các nội dung khó chịu hoặc chính trị trên Facebook.

Đông A chuyển ngữ

THTNDC - 12/11/2010

Luke Allnutt – Radio Free Europe, Radio Liberty
 Nguồn: [Radio Free Europe – Radio Liberty](#)

* *Lời người dịch: Faust, một nhân vật truyền thuyết được tái hiện trong tác phẩm của đại văn hào Đức Goeth. Faust bán linh hồn cho quỷ trong một thỏa ước, để đổi lại có tất cả những gì mình muốn.*

(PUBLIC DOMAIN)

Câu trả lời là vì ngay cả trong một thể chế sở hữu chính danh, cũng rất khó để có thể quan sát được kỹ lưỡng chu trình biến tài sản thành tư bản. Nó nằm lẫn lộn giữa vô số các điều luật, các nghị định, quy tắc và định chế cấu thành hệ thống sở hữu. Trong cái mê cung luật pháp

phương Tây tạo ra 6 ảnh hưởng cho phép các công dân của mình biến tài sản thành Tư bản:

Xác định các tiềm năng kinh tế của tài sản.

Tư bản được hiện hữu qua cách con người biểu hiện chúng bằng chữ viết – dưới dạng một chứng từ, hay một giấy

đã đi một bước từ thế giới của vật chất sang thế giới trừu tượng của Tư bản.

Sự sở hữu chính danh chỉ hoàn toàn là một khái niệm trừu tượng. Bằng chứng là khi ngôi nhà đổi chủ, về mặt vật chất, nó hoàn toàn không thay đổi gì. Quyền sở hữu không nằm trong ngôi nhà, mà nằm trong khái niệm kinh tế bao trùm cái hiện hữu vật chất đó. Khái niệm này

SỰ BÍ ẨN CỦA TƯ BẢN

Phần 2

Photo: SEBASTIAN D'SOUZA/AFP/Getty Images

Vì sao Chủ nghĩa Tư bản huy hoàng tại phương Tây nhưng không thành công tại những nơi khác? Vì sao một phần nhỏ của xã hội tích lũy được tài sản và trở nên giàu có, biệt lập với phần còn lại, như thể họ được một chiếc chuông pha lê che chở? Tại sao việc sản sinh tư bản lại trở thành một điều bí ẩn? Tại sao các quốc gia giàu có và đầy rẫy những chuyên gia kinh tế lại không giải thích rằng một chế độ sở hữu chính danh là điều sống còn để tạo ra tư bản?

Tạp chí Thanh niên PHÍA TRƯỚC tiếp tục giới thiệu đến quý độc giả Phần 2 về Sự bí ẩn của Tư bản do nhà kinh tế học người Peru Hernando de Soto biên soạn. Quý bạn đọc có thể xem lại Phần 1 tại đây hoặc qua trang chính tại www.phiatruoc.info.

này, khó lòng để có thể hiểu hết hệ thống sở hữu chính danh thật sự hoạt động như thế nào. Cách duy nhất để quan sát, là tìm thấy một điểm lù cho phép nhìn nhận hệ thống từ một góc nhìn không phụ thuộc vào luật pháp – hướng nghiên cứu mà chúng tôi đã thực hiện với phần lớn các công trình của mình.

Thể chế luật pháp chính thức của

từ khác có tính khế ước – cho phép mô tả những đặc điểm quan trọng nhất của chúng trên bình diện kinh tế và xã hội, chứ không phải trên hình thái vật chất nhận diện được bằng mắt. Việc ghi nhận những đặc điểm kinh tế và xã hội cho phép miêu tả và xác nhận giá trị tiềm năng của Tư bản. Kể từ khi chúng ta quan tâm đến giấy tờ sở hữu ngôi nhà thay vì quan tâm đến ngôi nhà, ta

được thể hiện bằng một sự công nhận pháp lý, không mô tả các thuộc tính vật lý, mà các tiềm năng kinh tế xã hội chúng ta muốn gắn liền với chúng (ví dụ như các khả năng kinh tế khác nhau: cho phép một doanh nghiệp vay tiền mà không cần phải bán nhà nhờ các hình thức thế chấp, đảm bảo, hay dưới dạng một khế ước nào đó). Tại các quốc gia phát triển, sự hiện hữu dưới dạng

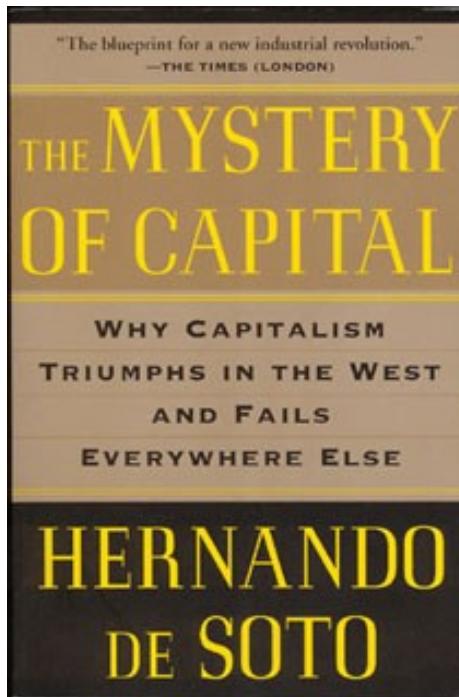
chứng từ chính danh là một phương tiện đảm bảo quyền lợi các bên khác nhau, đồng thời thiết lập trách nhiệm nhờ chuyển tải toàn bộ thông tin, tham chiếu, quy tắc và các đặc tính khác đi cùng trách nhiệm.

Như vậy là quyền sở hữu chính danh đã đem lại cho phương Tây chu trình sản xuất ra giá trị thặng dư từ những tài sản vật chất. Ngay cả khi chu trình này xảy ra một cách hoàn toàn ngẫu nhiên, hệ thống sở hữu hợp pháp đã mở ra cho các quốc gia này con đường tiến từ không gian vật chất (các tài sản) về một không gian khái niệm triu tượng của Tư bản, nơi mà tài sản chỉ hiện hữu dưới dạng các tiềm năng sản xuất.

Tập trung các thông tin dàn trải vào một hệ thống duy nhất.

Nếu như CNTB chỉ chói sáng tại phương Tây, và mù mờ tại phần còn lại của thế giới, thì đó là vì phần lớn các tài sản tại các quốc gia phương Tây đều được tập trung vào một hệ thống ghi danh sở hữu duy nhất. Quá trình thống nhất này không xảy ra một cách ngẫu nhiên. Vào thế kỷ 19, những nhà chính trị, những nhà lập pháp và các quan tòa đã phải làm việc trong nhiều thập kỷ để tập trung vào một hệ thống sở hữu duy nhất tất cả các điều luật và quy tắc khác nhau quy định vấn đề sở hữu tại vô số các thành phố, các làng mạc, nông thôn. Quá trình này - một điểm mấu chốt trong lịch sử các quốc gia phát triển - đã cho phép tạo ra một cơ sở thông tin duy nhất bao trùm lên toàn bộ các dữ liệu và quy tắc công nhận của cái của những người dân - chủ sở hữu. Trước khi nó diễn ra, rất khó có thể tìm thấy các thông tin về sở hữu. Tại các vùng nông thôn, hay các thuộc địa, người ta lưu giữ thông tin và quy tắc sở hữu bằng các hình thức giản đơn, dưới dạng các biểu tượng, hay thậm chí chỉ bằng các lời nói của người làm chứng. Bởi vậy thông tin hoàn toàn bị xé lẻ, bị phân tán, và không thể truy cập được bởi một người bất kỳ vào một thời điểm bất kỳ.

Các quốc gia đang phát triển và các quốc gia XHCN cũ chưa biết cách tạo ra những hệ thống ghi danh sở hữu duy nhất và thống nhất. Trong số tất cả các quốc gia mà chúng tôi đã nghiên cứu, không quốc gia nào có một hệ thống lưu trữ duy nhất. Trong tất cả các

trường hợp, chúng tôi tìm thấy một tập hợp các hệ thống, được quản lý chông chéo bởi vô số các hình thức tổ chức mà một số mang hình thức pháp lý, một số khác còn không hề có tính pháp lý, biến đổi từ những nhóm doanh nghiệp nhỏ xíu đến các tổ chức phân phối nhà cửa. Hậu quả là, việc sử dụng tài sản của công dân các quốc gia này bị giới hạn bởi tầm nhìn của người chủ sở hữu, và thêm vào đó là những người quen biết ông ta. Tại các nước phát triển, nơi thông tin về hàng hóa và tài sản được chuẩn hóa và được hiểu một cách đồng nhất bởi bất cứ một công dân nào nhờ vào một nền tảng pháp lý duy nhất, khả năng sử dụng tài sản của người chủ sở hữu được nhân lên với tư duy tập thể của toàn xã hội.

Những độc giả phương Tây có thể sẽ rất ngạc nhiên rằng phần lớn các quốc gia trên thế giới vẫn chưa tập trung các chứng từ sở hữu không có tính pháp lý vào trong một thể chế hợp pháp duy nhất. Những công dân phương Tây hôm nay chỉ biết một luật pháp: đó là luật pháp chính thức hiện hành. Tuy nhiên, các hệ thống sở hữu không chính danh đã cho phép ghi nhận quyền sở hữu trước đây khắp nơi trên thế giới. Việc phương Tây thông qua một hệ thống sở hữu chính danh thực ra mới chỉ có từ 200 năm. Nếu như khó có thể ngược dòng lịch sử để mô tả nó, là bởi vì quá trình này được thực hiện trong một khoảng thời gian kéo dài, chứ không phải chỉ vào một thời điểm.

Gắn liền trách nhiệm với con người

Hòa nhập tất cả các hệ thống sở hữu vào một thể chế hợp pháp duy nhất giúp chúng ta định nghĩa lại khái niệm Quyền sở hữu, trong bối cảnh độc lập với các mối quan hệ cá nhân. Trước khi thể chế được thiết lập, các mối quan hệ này có ảnh hưởng rất lớn lên quyền sở hữu tại cấp địa phương. Quá trình hòa nhập thúc đẩy việc tạo trách nhiệm cho người chủ sở hữu, giúp họ bước ra khỏi cái khung hạn chế của địa phương nơi các mối quan hệ cá nhân bao trùm, và đặt họ vào trong một cái khung mới rộng lớn hơn của xã hội.

Bằng việc biến những người nắm giữ các tài sản thành những cá nhân có trách nhiệm với tài sản của mình, quyền sở hữu chính danh cho phép cá nhân bước ra khỏi đám đông. Người chủ sở hữu không còn cần phải dựa vào những mối quan hệ hàng xóm, hay thông qua các lề luật địa phương, để chứng nhận tài sản của mình. Họ được giải phóng khỏi chuyện đó, và tự do đi tìm kiếm những tiềm năng kinh tế mà tài sản của mình có thể đem lại. Quá trình giải phóng này tuy nhiên cũng có giá của nó. Kể từ khi nằm trong một thể chế hợp pháp chính danh, người chủ sở hữu không còn có thể hiện hữu không danh tính, thay vào đó trách nhiệm của anh ta bị thất chặt. Những ai không thanh toán những hàng hóa và dịch vụ mình tiêu dùng sẽ bị nhận diện dễ dàng, phải nộp phạt hay chịu những hình thức kỷ luật khác, sẽ thấy lòng tin của người khác vào mình giảm hẳn. Nhà chức trách sẽ có thể biết được đã có những ai không tôn trọng luật pháp và hợp đồng. Họ có thể ngừng việc cung cấp các dịch vụ, hủy các khoản yêu cầu thế chấp tài sản, và rút lại một phần hoặc toàn bộ những ưu đãi mà người chủ sở hữu đang được hưởng.

Việc tôn trọng tài sản sở hữu và các giao dịch tại các quốc gia phương Tây không phải là một đức tính bẩm sinh của người dân nơi đây. Nó bắt nguồn từ sự tồn tại một hệ thống sở hữu chính danh được áp dụng hiệu quả. Thể chế này không chỉ đóng góp bảo vệ tài sản sở hữu, mà còn có vai trò đảm bảo an toàn cho các giao dịch. Từ đó, nó khuyến khích công dân các nước phát triển tôn trọng các chứng từ,

tôn trọng các hợp đồng, và quan tâm đến luật pháp. Tôn trọng quyền sở hữu cũng khuyến khích người ta tiến hành các cam kết dễ dàng hơn.

Sự thiếu vắng quyền sở hữu hợp pháp giải thích vì sao công dân các quốc gia đang phát triển và các nước XHCN cũ không thể tiến hành các hợp đồng có lợi với những người mình không quen biết, cũng như không thể xin được tín dụng, bảo hiểm, hay bất cứ dịch vụ công cộng nào. Họ chẳng có khoản thế chấp nghiêm túc nào có thể làm đối trọng cho yêu cầu của mình. Không có chứng từ sở hữu hợp pháp, những người có thể tin vào lời cam kết của họ chỉ có thể là gia đình hoặc hàng xóm. Người chủ sở hữu chẳng có chứng từ - tức chẳng có gì để mất đó - là tù nhân của cái thế giới lạnh lùng không lòng tin giữa những người không quen biết, khi Chủ nghĩa Tư bản chưa thăng hoa.

Giúp các tài sản dễ được nắm bắt hơn.

Một trong những đóng góp quan trọng nhất của thể chế sở hữu chính danh là nó cho phép nắm bắt các tài sản một cách tối đa, nhờ đó chúng ta có thể dễ dàng làm việc với chúng hơn. Khác biệt với các tài sản vật chất, các chứng từ đại diện có thể được kết hợp, hoặc chia tách, được huy động và sử dụng một cách thuận tiện cho việc giao dịch trên thị trường. Nhờ tách rời khía cạnh kinh tế của một tài sản khỏi dạng vật chất định hình cho nó, ta nắm bắt được sự hình thái triu tượng của Tư bản - hình thái giúp nó có thể thích ứng được với những nhu cầu giao dịch bất kỳ.

Nhờ mô tả tài sản bằng cách phân loại, một thể chế sở hữu chính danh có thể cho phép so sánh 2 ngôi nhà có kiến trúc khác nhau, nhưng được xây dựng với cùng mục đích sử dụng. Nó cho phép phân biệt nhanh chóng và không tốn kém những điểm tương tự cũng như những điểm khác biệt giữa hai tài sản, mà không cần tiến hành kiểm nghiệm cụ thể mỗi tài sản như thể nó là duy nhất.

Mục đích của việc mô tả theo những tiêu chuẩn mô tả định trước cho phép cho việc kết hợp các tài sản thuận tiện. Thể chế sở hữu đòi hỏi các tài sản phải

được mô tả, đặc tính hóa theo cách giúp mọi người có thể nắm bắt nhanh nhất những đặc tính của chúng, cũng như nhìn thấy những điểm đồng điệu giữa chúng và các tài sản khác, để có thể lường tượng ra quá trình kết hợp một cách nhanh chóng nhất. Các phương pháp ghi đăng ký được chuẩn hóa cho phép xác định ích dụng của tài sản có khả năng đem lại nhiều lợi ích nhiều nhất khi tài sản được sử dụng.

Các chứng từ đại diện cũng cho phép việc chia tách giá trị của tài sản mà

không cần động chạm đến chia tách thật sự tài sản vật chất. Ví dụ như tài sản là một nhà máy mà người ta không thể tách ra để bán nhìn góc độ vật chất, ta có thể chia tách nó từ góc nhìn Tư bản tức là coi tài sản như một khái niệm kinh tế. Công dân của các quốc gia phát triển có thể chia tách tài sản của họ thành các cổ phiếu, sau đó biến các chứng từ này thành tài sản của nhiều người khác nhau, mỗi chứng từ có thể có tạo ra những quyền khác nhau và phục vụ những mục đích khác nhau.

Những chứng từ đại diện cho tài sản cũng có thể được dùng để thay thế cho các tài sản vật chất, cho phép chủ sở hữu và các doanh nghiệp ước tính những khả năng thế chấp nhằm tìm ra

các hình thái sinh lợi nhiều hơn. Hơn thế, các chứng từ sở hữu chính thức được lập ra theo cách tạo thuận lợi cho việc đánh giá các thuộc tính của tài sản. Nhờ định chế hóa các chuẩn mực, thể chế sở hữu chính thức phương Tây đã cho phép giảm thiểu chi phí giao dịch liên quan đến huy động và sử dụng tài sản một cách đáng kể.

Tạo ra các mạng lưới

Nhờ mô tả các tài sản để chúng trở nên dễ nắm bắt, nhờ gắn liền người chủ sở hữu với tài sản, gắn liền tài sản với các địa chỉ và thuộc tính được luật pháp công nhận, nhờ công bố các thông tin liên quan đến lịch sử các tài sản và những người chủ sở hữu trước đó của chúng, thể chế sở hữu tài sản phương Tây đã biến những công dân của mình thành những thành viên của một mạng lưới tác nhân kinh tế, mà danh tính và trách nhiệm mỗi người đều có thể được xác định. Thể chế sở hữu vậy là đã tạo ra một cơ sở hạ tầng kết nối con người lẫn nhau, cái mà giống như một ga trung chuyển hàng hóa, cho phép đảm bảo trật tự lưu thông tài sản giữa các chủ thể khác nhau. Đóng góp của sở hữu chính danh cho nhân loại không nằm ở chỗ nó bảo vệ quyền sở hữu. Những người vô gia cư, những hiệp hội ủng hộ vấn đề cư trú, mafia, hay thậm chí ngay cả các bộ lạc nguyên thủy cũng đã biết cách bảo vệ tài sản của mình hiệu quả. Sự thay đổi lớn nhất mà thể chế sở hữu đem lại là nhờ nó cải thiện sự lưu thông của thông tin tài sản, cũng như những tiềm năng của chúng. Chúng nâng cao vai trò của người chủ sở hữu.

Thể chế sở hữu phương Tây trao cho các doanh nghiệp những thông tin về tài sản và người sở hữu chúng, những địa chỉ có thể kiểm chứng được, những thông số khách quan về giá trị tài sản, tất cả những chi tiết cho phép khởi tạo sự tin tưởng. Những thông tin này, cũng như sự tồn tại của một nền tảng pháp lý, cho phép quản lý rủi ro dễ dàng hơn, nhờ trung hòa với các công cụ bảo hiểm, cũng như bằng cách gộp các tài sản lại cạnh nhau để đảm bảo các khoản nợ.

Hầu như chúng ta không để ý rằng

thể chế sở hữu của một quốc gia phát triển là một hệ thống mạng lưới phức tạp cho phép các cá nhân xây dựng các mối quan hệ với các khu vực công cộng hay tư nhân, và đạt được những hàng hóa và dịch vụ mới (điều này quá hiển nhiên). Tuy nhiên, chúng ta sẽ không thể hiểu được làm thế nào các tài sản có thể làm được nhiều chức năng như thế nếu các công cụ của thể chế sở hữu không tồn tại.

Bảo đảm các giao dịch

Một lý do quan trọng mà thể chế sở hữu có thể hoạt động như một mạng lưới là vì tất cả các giấy tờ đại diện cho quyền sở hữu (chứng từ, giấy sở hữu, tài sản lưu động, hợp đồng mô tả các thuộc tính kinh tế đáng kể của tài sản) được theo sát và bảo đảm một cách liên tục khi chúng được chuyển giao trong không gian và thời gian. Tại các nước đang phát triển, chính quyền là những người canh gác quá trình trung chuyển đó. Chính quyền quản lý các kho lưu trữ nơi lưu giữ tất cả các thông tin mô tả các thuộc tính của tài sản (đất đai, động sản và bất động sản, tàu thuyền, ngành nghề, hầm mỏ, sân bay...). Những hồ sơ thông tin này thông báo cho bất cứ ai muốn sử dụng tài sản những hạn chế hay những thuận lợi khi sử dụng chúng: ví dụ như một số tài sản bị hạn chế vì quyền sở hữu bị nhượng một phần cho mục đích công, một số khác đường hưởng quyền đi qua mảnh đất bên cạnh, một số khác nữa gắn liền với các hợp đồng cho thuê, hoặc có các quyền phái sinh từ quyền sở hữu, hoặc trong tình trạng vỡ nợ hay cầm cố. Bên cạnh các hệ thống lưu trữ công cộng, vô số các dịch vụ tư nhân (cửa hàng cầm cố, văn phòng chuyên gia định giá) cũng được phát triển để giúp các bên liên quan có thể xác định, trung chuyển, theo dõi các giấy tờ sở hữu, nhằm thúc đẩy và đảm bảo việc sản xuất giá trị thịnh dư.

Mặc dù các thể chế sở hữu phương Tây có chức năng bảo vệ cả quyền sở hữu và các giao dịch đi cùng chúng, mục đích chính thực ra rõ ràng là để bảo vệ các giao dịch. Tạo ra sự an toàn trong giao dịch cho phép người ta tin tưởng vào giao dịch, do đó cho phép mọi người toàn tâm ý nghĩ đến việc bắt tài sản của họ làm việc như là một Tư bản. Sự quan tâm đến bảo vệ an toàn

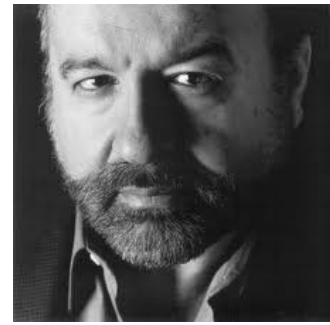
giao dịch cũng đã cho phép các công dân tại các nước phát triển trao đổi một số khối lượng tài sản khổng lồ mà hầu như chỉ tiến hành rất ít giao dịch. Ngược lại, tại các quốc gia đang phát triển, các quyền và các định chế sở hữu vẫn gắn liền với các truyền thống luật thuộc địa hay luật La mã cũ, tức là chỉ nhằm bảo vệ tài sản. Các hệ thống luật này rút cục trở thành những kẻ canh gác cho sự bất động của Tư bản chết.

Kết luận

Việc những người nghèo tại các quốc gia đang phát triển và XHCN cũ không tham dự được vào chu trình biến tài sản thành Tư bản đến chính từ việc họ không được hưởng lợi ích từ 6 ảnh hưởng này của thể chế sở hữu. Câu hỏi đặt ra cho các quốc gia này không phải là làm thế nào để giúp họ sản xuất nhiều hơn? hay cho họ nhiều tiền viện trợ hơn? mà chủ yếu phải là giúp họ có nhận thức đúng đắn về các định chế luật pháp, cũng như huy động được các xu thế chính trị cho phép xây dựng một thể chế sở hữu nơi người nghèo cũng có thể dễ dàng hiểu và có khả năng tham gia. Nhà sử học người Pháp Fernand Braudel đã từng không thể hiểu được vì sao CNTB phương Tây, ngay cả vào những thời điểm huy hoàng nhất cũng lại chỉ phục vụ cho một thiểu số người, giống như thể ngày hôm nay nó chỉ phục vụ cho một thiểu số quốc gia.

“Vấn đề cơ bản, là làm thế nào để biết được vì sao một phần của xã hội, mà tôi không ngần ngại gọi chúng là những nhà Tư bản, lại sống trong một không gian đóng kín, như một khối u biệt lập trong cơ thể? Tại sao chúng lại không dễ dàng nhân bản ra khỏi cái tổ của mình, để chinh phục toàn xã hội? Lý do có thể là, thật ra đó chính là điều kiện để chúng có thể tồn tại. Xã hội của ngày hôm qua chỉ cho phép tích tụ một tỷ lệ lớn Tư bản trong một số ngành nghề, trên một số đối tượng, chứ không thể nhân ra cho toàn thể nền kinh tế thị trường vào mọi lúc”.

Tôi nghĩ rằng câu trả lời cho những nghi vấn của Braudel nằm trong việc một người bình thường bước vào thể chế sở hữu chính danh vẫn còn rất khó khăn, trước đây trong quá khứ của các nước phương Tây, và ngày hôm nay tại

các nước đang phát triển và các nước CNXH cũ. Một số nhà đầu tư trong nước và nước ngoài hiểu

lợi ích của sự chính danh đó đang sở hữu Tư bản: tài sản của họ ít nhiều được hòa lẫn với nhau, dễ nắm bắt, chúng được liên hệ với nhau và được bảo vệ bởi một hệ thống sở hữu bằng luật pháp. Nhưng những người này chỉ đại diện cho một tầng lớp thiểu số vô cùng nhỏ trong xã hội - những người có điều kiện thuê cho mình những luật sư giỏi nhất, những người có những quan hệ và biết cách gây dựng quan hệ, những người có kiến thức cũng như sự kiên nhẫn để dạo chơi giữa đại dương những quy tắc hành chính liên quan đến các vấn đề sở hữu. Còn phần lớn người dân, những người không tìm thấy sự hiện diện xứng đáng cho thành quả lao động của mình trong thể chế sở hữu chính danh, đang sống ở phía bên ngoài cái vòng ưu đãi mà Braudel nói tới.

Cái vòng ưu đãi đóng kín đó làm cho CNTB như là một câu lạc bộ chỉ mở cửa cho những người đang có đặc quyền, trong khi thu hút sự thèm khát của hàng tỷ con người không thể đi vào phía bên trong đó được. Cái CNTB phân biệt đối xử đó sẽ còn tồn tại cho đến khi nào mà chúng ta còn chưa nhận ra những yếu kém cơ bản trong hệ thống pháp lý và chính trị của bao nhiêu quốc gia, những yếu kém đang ngăn cản đa số người dân không thể tiếp cận với thể chế sở hữu.

Đã đến lúc chúng ta tìm cách giải thích cho phần lớn các quốc gia chưa thành công cho việc tạo ra một thể chế sở hữu mở. Đã đến lúc chúng ta khoan thủng tấm màn bí ẩn đó, vào thời điểm mà thế giới thứ ba và các quốc gia CNXH cũ đang khát khao tìm cách tái thiết CNTB ở khắp nơi nhưng lại không biết cách làm cho đúng.

Hernando de Soto

Đông A chuyển ngữ

THTNDC – ngày 01/11/2010

Quyền tự do ngôn luận: Tự do ngôn luận và dân chủ

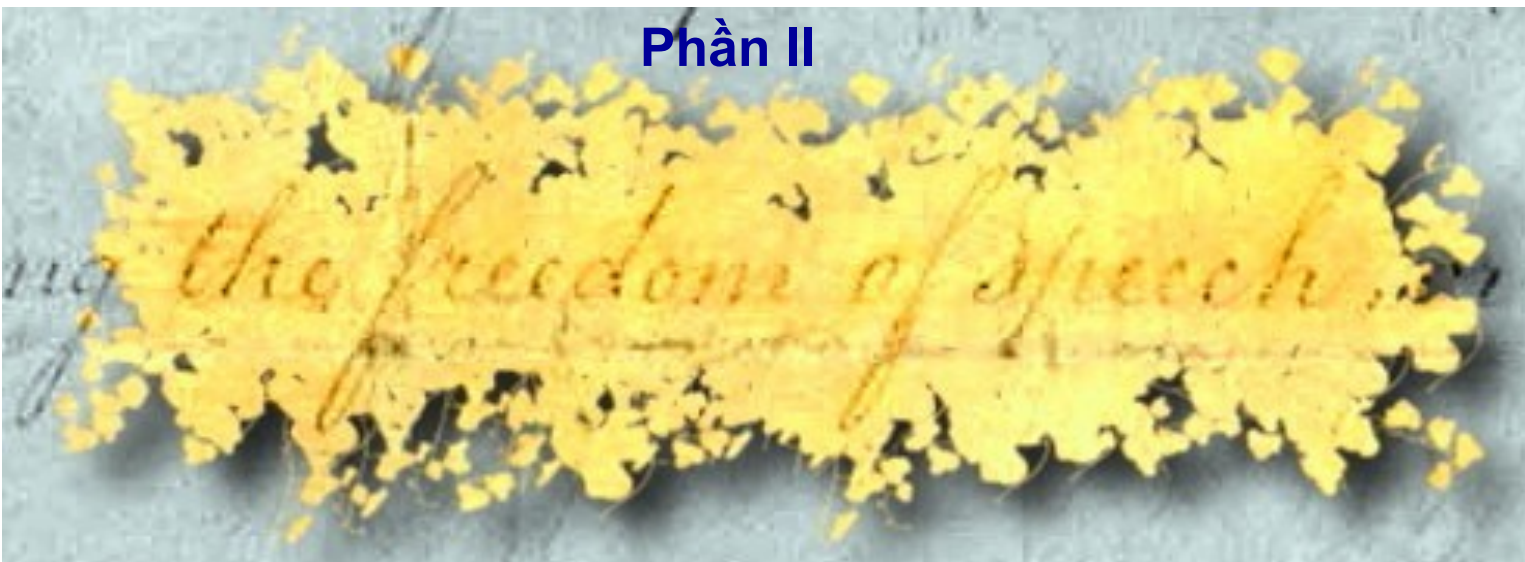
Trong số báo 40, Tạp chí Thanh niên PHÍA TRƯỚC đã đăng kỳ đầu tiên của loạt bài về **Tự do ngôn luận – Tự do ngôn luận và cuộc tìm kiếm sự thật**. Trong số này, PHÍA TRƯỚC giới thiệu phần 2 – **Tự do ngôn luận và thể chế dân chủ: Tại sao khi nói dân chủ là nói đến tự do ngôn luận**; và tại sao một nền “dân chủ” kiểm hãm và kiểm duyệt thì tiếng nói của người dân không thể được gọi là dân chủ thực sự, mà chỉ có thể là một nền dân chủ “giả hiệu”?

Bài viết này giới thiệu quan điểm của Alexander Meiklejohn (1872-1964), một nhà triết học người Mỹ, đồng thời là nhà quản trị đại học và một người cổ vũ cho tự do ngôn luận. Những đoạn trích dẫn dưới đây được lấy ra từ bài phát biểu của ông trong buổi điều trần trước tiểu ban về Quyền Hiến định của Hạ viện Mỹ năm 1955, trong đó ông giải thích ý nghĩa của Tu chính hiến pháp thứ nhất về quyền tự do ngôn luận và quyền tự do tôn giáo.

Tuy quan điểm được viết trong bối cảnh nước Mỹ, một nền dân chủ lâu đời, nhưng trong thời điểm hiện nay khi các nhân sĩ trí thức đang kêu gọi trả lại thực chất quyền làm chủ của người dân, các triết lý của Meiklejohn có nhiều điều đáng suy ngẫm và áp dụng cho Việt Nam.

—Thanh Thủy—

Phần II

Meiklejohn cho rằng điều khoản về tự do ngôn luận trong hiến pháp không chỉ đơn giản là một điều luật thể hiện lý tưởng chung chung hay lý thuyết sáo rỗng. Đó là sự bảo vệ rất cụ thể và thực tế cho quyền tự quyết và tự cai trị của nhân dân – nền tảng cơ bản của một nền dân chủ. Từ phân tích thế nào là dân chủ và tự do chính trị, Meiklejohn giải thích những bảo vệ mà tu chính Hiến pháp thứ nhất đảm bảo cho chủ quyền của nhân dân.

Meiklejohn cho rằng dân chủ là sự “tự kiểm soát” của người dân đối với cuộc sống của họ. Đó là sự tự do lựa chọn và tự chủ trong các quyết định về các công việc chính trị xã hội. Một khi quyền tự do ngôn luận được ghi trong Hiến pháp, nó trở thành một cam kết thiêng liêng của công dân một nước trong thực thi tự do chính trị. Điều này đặc biệt có ý nghĩa trong bối cảnh lịch sử nước Mỹ, vốn giành quyền độc lập tự chủ và thoát khỏi sự cai trị của nền quân chủ Anh quốc. Những thể hệ lập quốc đầu tiên nghi ngờ quyền lực chính trị sẽ xâm lấn quyền tự do và

độc lập của họ, do đó là vì sao bản Hiến pháp ra đời để hạn chế quyền lực của Chính phủ liên bang và khẳng định các quyền cơ bản của người dân Mỹ mà các quyền lực chính trị không được xâm phạm.

Trước hết, quyền tự do ngôn luận bảo đảm quyền của nhân dân chống lại những đàn áp chính trị.

“Bản Hiến pháp bảo vệ quyền tự do của nhân dân chống lại sự xâm phạm của cơ quan lập pháp. Quyền tự do đó không phải là ‘quyền tự do cá nhân’ được ban phát cho các công dân từ một hành động của cơ quan Lập pháp. Đó cũng không phải là nguyên tắc tự do ngôn luận trừu tượng bắt nguồn từ một quy luật của Tự nhiên hay của Lý trí.

Quyền tự do đó, một khi được ghi trong Hiến pháp, là biểu đạt của một thoả thuận chính trị cơ bản rằng, nhân dân Mỹ cần cai trị chính họ, như là một phương sách cuối cùng. Để hiểu được ý nghĩa của quyền đó, vì vậy, chúng ta cần phải đào

sâu vào những nền tảng cơ bản nhất của tiến trình tự cai trị.

Chúng ta sẽ tìm thấy ở đó sự thật là một khi con người cai trị chính họ, đó chính là họ - chứ không phải ai khác – cần thông qua các phân xét về chính sách công. Và điều đó có nghĩa rằng trong các cuộc thảo luận quần chúng, các ý tưởng thiếu khôn ngoan cũng như khôn ngoan, các ý tưởng nguy hiểm cũng như an toàn, của người Mỹ hay không phải của người Mỹ, tất cả cần phải được lắng nghe. Bất kỳ lúc nào các công dân, người đáng lẽ phải ra quyết định về một vấn đề nào đó, bị từ chối sự tiếp cận với các thông tin, ý kiến, sự nghi ngại, sự thiếu tin tưởng, hoặc các chỉ trích có liên quan đến vấn đề đó, kết quả sẽ là những quyết định thiếu suy nghĩ, thiếu cân bằng cho lợi ích chung.

Tu chính Hiến pháp thứ nhất được làm ra là để chống lại sự cắt xén đó của tiến trình suy nghĩ của cộng đồng. Đó là một điều khoản mà không phải cơ quan lập pháp, không phải cơ quan hành pháp, không phải toà án, cũng không phải cả ba

cơ quan đó hành động cùng nhau, có quyền vô hiệu hóa. Chúng ta, những công dân Mỹ, đã cùng nhau quyết định rằng trong chính trị, chúng ta tự do.”

Bác bỏ ý kiến cho rằng quyền tự do ngôn luận đôi khi có thể đe dọa an ninh quốc gia, và rằng khi hai lợi ích này va chạm nhau, chính phủ cần phải cân bằng hai lợi ích đó.

Meiklejohn khẳng định: “Đó là một niềm tin đúng mực và không thiên vị khi cho rằng, trong một xã hội nguyện theo đuổi sự tự cai trị, xét về lâu về dài, sẽ không bao giờ có chuyện an ninh quốc gia bị đặt vào vòng hiểm nguy vì sự tự do của nhân dân. Bất kể những được hay mất tức thì, những nguy hiểm cho sự an toàn của chúng ta bắt nguồn từ đàn áp chính trị bao giờ cũng nghiêm trọng hơn những nguy hiểm cho sự an toàn bắt nguồn từ tự do chính trị. Đàn áp luôn là ngu xuẩn. Tự do luôn là khôn ngoan. Đó là một niềm tin, một niềm tin thử nghiệm, mà chúng ta, người Mỹ, đã cam kết thực hiện.”

Meiklejohn còn viện dẫn lịch sử phương Tây, để nêu bật rằng mỗi khi những nhà cai trị tìm cách biện minh cho sự đàn áp của họ, an ninh công cộng luôn là cái cớ được đưa ra. Nhưng đó là thời quân chủ chuyên chế hay quốc giáo lên ngôi. Trong một đất nước mà người dân tự cai trị và tự quyết định vận mệnh của họ, sự biện minh đó không còn cơ sở để được chấp nhận nữa.

Ngoài chức năng ngăn chặn tiêu cực, quyền tự do ngôn luận còn có mặt tích cực trong việc thúc đẩy các quyền và trách nhiệm chủ động của các công dân tự do. Quyền lực tối cao thuộc về nhân dân; tất cả quyền lực chính trị, dù đã ủy quyền hay không, thuộc về nhân dân. Những người nào nắm quyền lực chính trị, chẳng qua nhân dân đã “cho mượn” quyền lực ấy. Nhân dân được cai trị, một cách trực tiếp hay gián tiếp, bởi chính họ.

Trong quá trình ủy quyền quyền lực cho các ngành lập pháp, hành pháp hay tòa án, nhân dân giữ lại quyền cơ bản nhất của mọi quyền lực: đó là quyền bỏ phiếu, quyền lựa chọn qua hành động chung, những đại biểu được tin nhiệm để giao phó một phần quyền lực. Để nắm trọn ý nghĩa của quyền này, cần hiểu rõ những gì người ta làm khi bỏ phiếu và cách mà họ bỏ phiếu. Để quyết định chọn ứng viên nào, cử tri cần cân nhắc và quyết định các vấn đề chính sách công.

Meiklejohn viết: “Khi chúng ta bỏ phiếu, chúng ta làm nhiều hơn là chỉ chọn một số người để đại diện chúng ta. Chúng ta

đồng thời phán xét những biện pháp họ đề xuất xem chúng khôn ngoan hay ngớ ngẩn. Qua đó, chúng ta lên kế hoạch cho phúc lợi quốc gia. Tu chính Hiến pháp thứ nhất bảo vệ chính những hoạt động ‘phán xét’ đó, qua sự đảm bảo sự tự do khỏi can thiệp của lập pháp [...]. Sự phán xét các vấn đề chung, dù riêng lẻ hay theo nhóm, phải được tự do, độc lập, và phải là của chính chúng ta. Nó phải được thực hiện bởi chúng ta chứ không phải ai khác.

Thứ hai, chúng ta phải được tự do và độc lập một cách bình đẳng khi bày tỏ, tại điểm bỏ phiếu, các kết luận, niềm tin, mà sự phán xét của chúng ta mang đến. Sự kiểm duyệt suy nghĩ của chúng ta, sự cưỡng ép lá phiếu của chúng ta, bị nghiêm cấm bởi Tu chính Hiến pháp thứ nhất.”

Nhưng, cụ thể hơn nữa, những hoạt động phán xét và cân nhắc mà điều khoản về tự do ngôn luận muốn bảo vệ khỏi kiểm duyệt và cưỡng ép là gì? Những tiến trình nào của tri thức qua đó những con người tự do cai trị một quốc gia, và vì thế cần được bảo vệ khỏi những can thiệp bên ngoài?

Meiklejohn cho rằng có ba hoạt động chính. “Thứ nhất, khi chúng ta cố gắng đi đến một quyết định về những vấn đề ảnh hưởng đến phúc lợi chung, thường chúng ta tìm đọc về những suy nghĩ và niềm tin của những người khác có liên quan đến các vấn đề đó. Các văn bản đó thường được tìm thấy trong các tài liệu hoặc báo chí, và trong các tác phẩm nghệ thuật thuộc nhiều thể loại. Cử tri có thể tìm thấy trong nguồn tri thức bao la của ý tưởng và sự việc, của khoa học và giả tưởng, của thơ và văn, của niềm tin và sự nghi ngại, của nhận thức và mục tiêu, của thông tin và lý luận... những yếu tố sẵn sàng hữu dụng giúp cho tiến trình quyết định của họ.

Thứ hai, chúng ta – những cử tri, thực hiện việc suy nghĩ, không phải chỉ bằng

việc đọc và suy ngẫm cá nhân, mà còn qua những buổi thảo luận riêng tư hay công cộng trong những hội đoàn năng động. Chúng ta suy nghĩ cùng nhau cũng như suy nghĩ riêng lẻ. Và trong không gian này, qua hoạt động nhóm cùng những người tâm đầu ý hợp, qua những tranh cãi cùng những tâm trí đối lập, chúng ta lập đảng, thông qua cương lĩnh, tiến hành vận động, tổ chức họp hành, để qua đó những loạt ý tưởng này hay những ý tưởng khác có thể thắng thế, để những biện pháp này hay biện pháp kia có thể bị đánh bại.

Và thứ ba, khi ngày bầu cử cuối cùng đến gần, cử tri, khi đó được coi là đã có quyết định trong đầu, phải biểu đạt quyết định đó qua lá phiếu. Sau tám rèm của phòng bỏ phiếu, một mình và độc lập, cử tri ra quyết định của anh ta. Anh ta hành động như một đảng chủ quyền, một trong những lãnh đạo của đất nước anh ta. Dù trên thực tế chúng ta có thể sao lãng, nhưng trên lý thuyết, hành động đó chính là tự do của chúng ta.”

Như vậy, quyền tự do ngôn luận là điều kiện cần cho một nền dân chủ được thực thi và quyền làm chủ của người dân được đảm bảo. Nói một cách ngắn gọn, nhân dân trao quyền cho những người lãnh đạo cho dân bầu ra, nhưng vẫn giữ chủ quyền tối cao và tiếng nói cuối cùng. Không thể lấy lý do an ninh quốc gia để hạn chế quyền tự do ngôn luận của nhân dân, vì những nguy hiểm gây ra bởi sự dập tắt chính kiến còn lớn hơn những nguy hiểm có thể xảy đến khi người dân thực thi quyền tự do.

Quyền tự do ngôn luận là thiêng liêng, vì nó bảo vệ việc tiếp cận những thông tin phong phú và đa chiều, việc hội họp và lập đảng, quá trình bỏ phiếu độc lập và tự do qua người dân thực hiện quyền tự do chính trị và làm chủ của mình. Đó là lý do tại sao một nền dân chủ không có quyền tự do ngôn luận chỉ có thể là một nền dân chủ giả hiệu.

T.T.

© 2010 Tạp chí Thanh niên
PHÍA TRƯỚC

Tham khảo: Alexander Meiklejohn, Testimony on the Meaning of the First Amendment presented on November 14, 1955, to the Hennings Senate Sub-Committee on Constitutional Rights, authorized by the Senate Committee on the Judiciary, reprinted in Political Freedom (Meiklejohn, 1960).

Sự kiện tiêu biểu trong Tháng 12

Sau đây là những sự kiện tiêu biểu trong **Tháng 12**:

Ngày 3, 741 – Giáo hoàng Zachary lên ngôi và là vị giáo hoàng thứ 91 của giáo hội Công giáo. Ông đã được Giáo hội suy tôn là thánh sau khi qua đời. Theo niên giám tòa thánh năm 2003 xác định triều đại của ông bắt đầu từ ngày 10 tháng 12 năm 741 và kết thúc vào ngày 22 tháng 3 năm 752.

Ngày 7, 1941 – Trong lúc căng thẳng giữa Hoa Kỳ và Nhật Bản gia tăng, Cảng Trân

Châu tại Hawaii đã bị Nhật tấn công đột xuất, gây tử vong cho hơn 3,000 công dân Mỹ. Ngay tức khắc một ngày sau, **8/12/1941**, Hoa Kỳ và Anh Quốc chính thức tuyên chiến với Nhật. Giữa lúc Đệ nhị Thế chiến đang hỗn loạn, ngày **9/12/1941** Trung Quốc cũng chính thức tuyên chiến với Nhật, Đức và Ý Đại Lợi.

Cho đến ngày **11/12/1941**, một cuộc thay đổi lớn trong Đệ nhị Thế chiến đã xảy ra. Các khối liên minh của Nhật Bản là Ý và Đức đều tuyên bố chiến tranh với Hoa Kỳ. Quốc hội Hoa Kỳ ngay lập tức tuyên chiến với họ. Ưu tiên hàng đầu của tổng thống Roosevelt lúc đó đã phải đánh đổ Hitler, và Hoa Kỳ đã dành gần 90 phần trăm nguồn lực quân sự của họ cho cuộc chiến ở châu Âu.

Ngày 8, 1991 – Liên bang Xô-Việt

chính thức không còn tồn tại trên thế giới. Các nhà lãnh đạo Nga, Belorussia và Ukraine đã ký một thoả thuận thành lập Cộng đồng Các quốc gia Độc lập (Commonwealth of Independent States).

Các nước cộng hòa còn lại của Liên Xô cũ, với ngoại lệ Georgia, đã gia nhập Liên bang mới.

Ngày 9, 2007 – Nhiều thanh niên và bloggers Việt Nam đã xuống đường chống Trung Quốc chiếm quần đảo Hoàng Sa & Trường Sa trước Đại sứ quán Tổng Lãnh sự quán Trung Quốc tại Hà Nội và TPHCM.

Đây cũng đánh dấu cuộc biểu tình tự phát đầu tiên của cộng đồng mạng vì chủ quyền quốc gia.

Trong số này, **PHÍA TRƯỚC** giới thiệu đến quý độc giả mục **Những sự kiện lịch sử**, để chúng ta cùng điểm lại những dấu mốc đáng nhớ đã xảy ra trong quá khứ. Mời quý độc giả cùng đóng góp ý kiến và chia sẻ những sự kiện mà bạn quan tâm, gửi về contact.phiatruoc@gmail.com.

Ngày 10, 1896 – Nhà hóa học Thụy Điển Alfred Nobel qua đời tại San Remo, Italia. Ý nguyện của ông là dành hết tài sản 9 triệu USD cho các giải thưởng, công nhận người có những người đã hy sinh để nhận loại có cuộc sống tốt đẹp hơn. Ủy ban Nobel từ đó được tổ chức hàng năm, bao gồm các giải thưởng về Hòa bình, Vật lý, Hóa học, Văn học và Kinh tế. Mỗi giải thưởng trị giá khoảng 1 triệu USD.

Ngày 10, 1941 – Bộ trưởng Bộ Ngoại giao Lê Đức Thọ thuộc Việt Nam Dân chủ Cộng Hòa và Ngoại trưởng Hoa Kỳ Henry Kissinger được trao giải Nobel Hoà bình. Ủy ban Nobel muốn công nhận sự nỗ lực của họ cho việc đàm phán hiệp định hoà bình ký kết vào ngày 23/01/1973. Cho đến thời điểm đó ông Lê Đức Thọ là người châu Á đầu tiên được trao giải Nobel Hoà Bình. Tuy nhiên, ông đã từ chối nhận giải thưởng này.

Cũng cùng **ngày 10 năm 1948**, Đại hội đồng Liên Hợp quốc đã thông qua và tuyên bố bản Tuyên ngôn Quốc tế Nhân quyền, nhằm đưa ra các quan điểm cơ bản về các quyền con người như quyền sống, quyền tự do và an ninh thân thể, quyền tự do lập hội, quyền tự do tôn giáo, quyền tự do ngôn luận và bày tỏ quan điểm...

Ngày 19, 1788 – Trung Quốc chiếm đóng thành Thăng Long.

Tiếp theo **ngày 22, 1788** (25 tháng 11 năm Mậu Thân), Nguyễn Huệ lên ngôi Hoàng đế, lấy niên hiệu Quang Trung. Nguyễn Huệ xuất quân tiến ra

Bắc Hà sau khi nghe tin nhà Thanh là vua Càn Long sai Tổng đốc Lương Quảng Tôn Sĩ Nghị chỉ huy 20 vạn quân Thanh hộ tống Lê Chiêu Thống về Đại Việt với danh nghĩa "phù Lê", vào chiếm đóng Thăng Long. Sau khi xem xét tình hình, Quang Trung hẹn ba quân ngày mồng 7 Tết sẽ quét sạch quân Thanh, vào ăn Tết ở Thăng Long. Sớm hơn dự kiến, chỉ trong vòng 6 ngày quân Tây Sơn đã đánh tan quân Thanh.

Ngày 19, 1946 – Cuộc chiến Đông Dương bùng nổ khi Hồ Chí Minh tấn công người Pháp tại Bắc Việt. Sự kiện này cũng đánh dấu sự khởi đầu của cuộc xung đột

Nam-Bắc Việt Nam trong suốt hơn hai thập niên giữa hai hệ tư tưởng Cộng sản và Tư bản.

Ngày 20, 1960 – Mặt trận Dân tộc Giải phóng miền Nam được

chính thức thành lập vào ngày 20 tháng 12 năm 1960 tại xã Tân Lập, huyện Châu Thành (nay là Tân Biên) trong vùng căn cứ của mình ở tỉnh Tây Ninh, với thành phần chủ chốt là lực lượng Việt Minh hoạt động bí mật chống chính quyền Việt Nam Cộng hòa và sự hiện diện quân sự của Hoa Kỳ tại Việt Nam. Mặt trận đặt dưới sự lãnh đạo của Bộ Chính trị Đảng Lao động Việt Nam và Trung ương cục Miền Nam.

Ngày 25 – Lễ Giáng sinh hay còn được gọi là Noel hoặc Christmas (từ tiếng Pháp *Noël*, viết tắt từ gốc *Emmanuel*, nghĩa là "Thiên Chúa ở cùng chúng ta") là một

ngày lễ kỷ niệm ngày Chúa Giê-su thành Nazareth sinh ra đời của người Cơ Đốc giáo. Họ tin là Giê-su được sinh tại Bethlehem thuộc tỉnh Judea của nước Do Thái (Israel), lúc bấy giờ đang dưới quyền thống trị của Đế quốc La Mã giữa năm 6 TCN và năm 6.

Ngày 29, 1965 – Giữa lúc Chiến tranh Việt Nam đang dần lên tăng tốc, Chủ tịch Hồ Chí Minh thuộc Bắc Việt đã từ chối đàm phán hoà bình vô điều kiện cho phía Hoa Kỳ khởi xướng.

Đăng Khương
© 2010 Tạp chí Thanh niên
PHÍA TRƯỚC

Tham khảo:
UCLA Asia Institute
Historyorb.com
Wikipedia

TIN VIỆT NAM

20/11-20/12

PHÍA TRƯỚC gửi đến quý độc giả các bản tin tổng hợp tại Việt Nam từ ngày 20/11 đến 20/12 như sau.

Chính trị

Đại hội Đảng Cộng sản

Ngày 13/12 là ngày mà hội nghị Trung ương Đảng Cộng sản họp kéo dài một tuần, theo các quan điểm trích tin từ BBC hay các trang báo trong nước, hội nghị này cũng sẽ quyết định các phương án nhân sự trong Đảng Cộng sản. Cũng biết, Đại hội Đảng Cộng sản dự kiến cũng diễn ra trong nửa đầu tháng 1/2011.

Theo bản tin Down Jones, ông Nguyễn Tấn Dũng đã được Ban chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Việt Nam ủng hộ giữ thêm một nhiệm kỳ 5 năm nữa. Ông Nguyễn Phú Trọng, hiện là chủ tịch Quốc hội Việt Nam, cũng đã được ủy ban tiến cử để kế nhiệm chức vụ quan trọng nhất trong đảng, là chức tổng bí thư Đảng. Ông Trương Tấn Sang được tiến cử kế nhiệm vị trí chủ tịch nước thay ông Nguyễn Minh Triết.

Tù nhân chính trị

Ngày 14/12, gia đình giáo viên Phạm Minh Hoàng cho hay chính quyền Việt Nam gia hạn tạm giam ông thêm 4 tháng tại cuộc họp báo của Tổ chức Phóng viên Không biên giới (RSF) có trụ sở ở Paris. Gia đình ông Hoàng cũng cho biết là trong bốn tháng qua, vợ giáo sư Hoàng là bà Lê Thị Kiều Oanh đã được gặp chồng hai lần.

Quốc hội khóa 8

Trong tháng 11, kiến nghị lập Ủy ban Lâm thời của giáo sư Nguyễn Minh Thuyết nhằm tiến tới bỏ phiếu tín nhiệm

Thủ tướng và thành viên chính phủ trách nhiệm vụ Vinashin sụp đổ, đã bị Ủy ban Thường vụ Quốc hội bác bỏ. Kiến nghị của đại biểu Nguyễn Minh Thuyết từng được một số đại biểu khác ủng hộ như Chủ nhiệm Ủy ban Quốc phòng An ninh Lê Quang Bình, đại biểu Huỳnh Ngọc Đáng ở đơn vị Bình Dương, đại biểu Hà Nội Phạm Thị Loan, đại biểu Đà Nẵng Huỳnh Nghĩa, đại biểu Lê Văn Cường ở đơn vị Thanh Hóa.

Tuy nhiên, như báo chí đưa tin, việc Quốc hội muốn quyết một vấn đề cũng phải xin ý kiến các cấp có thẩm quyền như Bộ Chính Trị hoặc Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản, để những nơi này cân nhắc chủ trương cho Quốc hội quyết khiến nhiều người đặt ra câu hỏi về tính chính danh của Hiến pháp, trong đó ghi rằng Quốc hội là cơ quan quyền lực nhất của đất nước.

Trong kỳ họp Quốc hội vừa qua, các chủ đề quan tâm vẫn là giải quyết vụ Vinashin, bauxite Tây Nguyên và đường hướng phát triển kinh tế.

ASEAN và Biển Đông

Trong ngày 11/11, Học viện Ngoại giao phối hợp với Hội Luật gia Việt Nam khai mạc cuộc Hội thảo Khoa học Quốc tế về Biển Đông tại khách sạn New World (TPHCM). Với chủ đề chính là "Biển Đông: Hợp tác vì an ninh và phát triển trong khu vực".

Sự kiện thu hút sự tham gia của các học giả từ các nước ASEAN, Trung Quốc, Australia, Canada, Ấn Độ, Nhật Bản, Hàn Quốc, Mỹ và một số nước EU cùng

đại diện các cơ quan ngoại giao nước ngoài ở Việt Nam.

Cũng trong đầu tháng 11, nhân dịp kết thúc các Hội nghị Thượng đỉnh ASEAN tại Hà Nội, Việt Nam đã loan báo một quyết định bất ngờ. Đó là sẽ mở cửa cảng Cam Ranh cho tàu hải quân nước ngoài, và xây dựng cơ sở này thành Trung tâm cảng dịch vụ tổng hợp.

Thoạt nhìn thông tin không liên quan gì đến nội dung các cuộc thảo luận giữa 18 nước Châu Á Thái Bình Dương tham gia hội nghị tại Hà Nội vì mang tính chất nội bộ của Việt Nam. Tuy nhiên, theo các nhà quan sát, trong bối cảnh Hà Nội bị Bắc Kinh chèn ép tại Biển Đông, quyết định mở cửa Cam Ranh là một tính toán chiến lược mới trong nỗ lực của Việt Nam, nhằm hạn chế mối đe dọa đến từ phương Bắc. Sự kiện chính thủ tướng Việt Nam Nguyễn Tấn Dũng đã thông báo quyết định này, rồi sau đó được bộ trưởng Quốc phòng Việt Nam Phùng Quang Thanh làm rõ thêm, chứng tỏ tầm mức quan trọng của động thái trên.

Các quan hệ đối ngoại

Campuchia cho hay sẽ đóng cửa trại tị nạn người Việt vào đầu năm 2011. Ngày 14/12 AFP đưa tin Cao ủy Tị nạn Liên Hiệp Quốc (HCR) tuyên bố đang tìm kiếm một nước khác, để tiếp nhận 62 người tị nạn thuộc các sắc tộc thiểu số miền Trung Việt Nam, sau khi chính quyền Campuchia tuyên bố đóng cửa trại tị nạn.

Trong đầu tháng 12 cũng diễn ra hội nghị đối thoại thường niên Việt-Mỹ. Tuyên bố với các phóng viên sau cuộc đối thoại thường niên về nhân quyền Mỹ-Việt tại Hà Nội, trợ lý Ngoại trưởng Mỹ Michael Posner cho biết ông đã nói với phái đoàn Việt Nam rằng vấn đề nhân quyền là một thành tố chủ chốt trong quan hệ giữa Washington với Hà Nội, và để có thể thúc đẩy toàn bộ các lĩnh vực khác, rất cần có những tiến bộ về mặt nhân quyền ở Việt Nam.

Theo trợ lý Ngoại trưởng Posner, vẫn còn "một số bất đồng thật sự" trên vấn đề tự do ngôn luận và Internet. Ngày

9/12 vừa qua, phát biểu tại một diễn đàn được tổ chức tại Hà Nội trước Ngày Quốc tế Nhân quyền 10/12, đại sứ đặc nhiệm của Hoa Kỳ Michael Michalak cho rằng, năm 2010 đã là năm mà không gian dành cho tranh luận công khai đã bị thu hẹp toàn diện ở Việt Nam.

Về phía chính quyền Hà Nội thì cho tới nay vẫn cho là những lời cáo buộc về đàn áp tự do ngôn luận Việt Nam là không có cơ sở.

Trong vấn đề quốc phòng, nước Pháp công khai bày tỏ mong muốn cung cấp vũ khí và thiết bị quân sự cho Việt Nam, trong lúc Hà Nội tìm cách mở cửa thị trường này đối với nhiều quốc gia phương Tây, đặc biệt là với Hoa Kỳ, kể từ khi Liên Xô sụp đổ và Nga không còn giữ vị thế độc quyền.

Xã Hội

Lũ lụt

Trong tháng 11, miền Trung Việt Nam vẫn tiếp tục chịu nhiều mất mát và thiệt hại bởi thiên tai. Nhiều vùng của các tỉnh Quảng Nam, Quảng Ngãi, Nghệ An, Hà Tĩnh bị lũ cô lập. Hiện có hơn 15 người chết và mất tích, hàng chục ngàn ngôi nhà bị nhấn chìm và cuốn trôi. Lũ cũng tràn qua trục giao thông Quốc lộ 1A khiến giao thông nhiều vùng ách tắc.

Tin tức

Trong tháng 11, nhiều trang blog, website bị tấn công bởi tin tặc. Đã có ít nhất 6 trang thông tin điện tử bị đánh sập chưa kể website của Vietnamnet. Tin tặc chiếm đoạt trang web bằng hình ảnh Trần Thủy Hoàng, cùng với lá cờ đỏ 5 sao của Trung Hoa lục địa.

Sau «Sinh tử lệnh» hồi tháng trước, tin tặc núp dưới mã hiệu Trần Thủy Hoàng phá hoại ít nhất 6 trang thông tin điện tử như THTNDC, Phong trào Dân chủ Việt Nam, DCV Online, Thông Luận, Tiếng nói tự do dân chủ, VietCyber... Các báo mạng nói trên có cùng một mẫu số chung là đã bị chính quyền Việt

Nam dùng tường lửa ngăn chặn.

Vedan và môi trường

Hơn hai năm sau vụ phát hiện Công ty bột ngọt Vedan “giết” sông Thị Vải, ngày 16/12, 120 hộ dân của tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu mới chính thức nhận được những đồng tiền bồi thường đầu tiên, song vẫn còn những tranh cãi. Việc những đồng tiền bồi thường của Vedan trực tiếp đến tay người dân được xem như một “sự kiện” lớn vì đây là lần đầu ở Việt Nam, người dân bị thiệt hại nhận được tiền đền bù cho các ảnh hưởng tới môi trường do các công ty gây ra. Cụ thể, toàn tỉnh có 1.255 hộ nằm trong diện bồi thường. Sáng 16/12 có 384 hộ ký nhận 15,7 tỷ đồng, tuy nhiên sau đó một số người lại đổi ý không nhận nữa và phản đối phương án chi trả, số khác cũng bị tác động theo nên cuối cùng chỉ 120 hộ dân thị trấn Phú Mỹ huyện Tân Thành nhận tiền.

Các hộ còn lại chưa đồng ý nhận tiền thuộc các xã Tân Phước, Phước Hòa, Mỹ Xuân. Những nông dân này không chấp nhận vì cho rằng cách tính theo đề xuất của Viện Môi trường tài nguyên đã được tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu chấp nhận và áp dụng là không hợp lý. Như trường hợp của những hộ dân nằm gần khu vực xả thải thì phải nhận nhiều tiền bồi thường hơn.

Báo cáo tổng kết của Ủy ban Tư pháp Quốc hội tại Hội thảo quốc tế về dự án Luật phòng, chống mua bán người tại Việt Nam tổ chức tại Huế cho thấy trong 5 năm qua (2005-2010), cả nước phát

hiện 1.586 vụ mua bán người, với số nạn nhân lên đến hàng nghìn người, chủ yếu là phụ nữ và trẻ em. Trong đó, các lực lượng chức năng giải cứu, tiếp nhận gần 4.000 nạn nhân trở về và hỗ trợ tái hòa nhập cộng đồng.

Biển Nha Trang tụt hạng

Tạp chí National Geographic vừa xếp bãi biển Nha Trang là “bãi biển tồi nhất trong năm”, mà một trong những lý do là “cảnh quan thiên nhiên đang nhanh chóng bị hủy hoại bởi việc xây cát ô ạt”. Nhiều người cho rằng đây chính là thêm cơ hội để nhìn lại mình.

Bãi biển Nha Trang bị đánh giá là bãi biển phát triển kém bền vững nhất, bởi đang chịu áp lực mạnh mẽ từ việc phát triển thương mại quá nóng, rất nhiều các nhà hàng và khách sạn được xây dựng bất hợp lý dọc các bãi biển ở đây. Bãi biển Nha Trang nằm dọc đường Trần Phú hiện được xem là “trung tâm của trung tâm du lịch của tỉnh Khánh Hòa”.

Bãi biển và vịnh Nha Trang được Câu lạc bộ Biển công nhận một trong 29 vịnh biển đẹp nhất thế giới. Do vậy, một số ý kiến cho rằng cần xem xét tính chính

xác trong việc đánh giá của tạp chí National Geographic. Mặt khác, theo nhiều ý kiến, việc nhận xét này sẽ ảnh hưởng đến du lịch Khánh Hòa đặc biệt là những ai chưa có dịp đến Nha Trang.

Không chỉ vậy, nhiều ý kiến còn cho rằng đánh giá trên cũng là lời cảnh tỉnh cho du lịch Việt Nam. Đó là thực trạng quy hoạch,

đầu tư không đồng bộ, thậm chí bất nháo. Nhiều dự án du lịch, nhất là vùng ven biển, thực chất là “kinh doanh bán đất ven biển”.

Kinh Tế

Việt Nam bị hạ mức tín nhiệm

Hàng loạt các công ty thẩm định tài chính có uy tín trên thế giới hạ mức tín nhiệm tín dụng của Việt Nam và các công ty Việt Nam. Ngày 06/12/2010, Standard & Poor's, một trong những công ty tư thẩm định tài chính có uy tín trên thị trường quốc tế đã ra thông báo hạ điểm xếp hạng tín dụng dài hạn đối với Tập đoàn Than-Khoáng sản Việt Nam – Vinacomin, từ BB xuống BB-. Theo giới phân tích, đây là hậu quả nhãn tiền, tất yếu phải xảy ra sau khi Tập đoàn Công nghiệp Tàu thủy – Vinashin đứng bên bờ vực phá sản và dường như chính phủ Việt Nam không muốn can thiệp cứu giúp về tài chính.

Sau đó ngày 15/12, cơ quan xếp hạng tín dụng Moody's đã hạ xếp hạng tín dụng của Việt Nam xuống mức B1 từ mức Ba3 do rủi ro liên quan đến khủng hoảng cán cân thanh toán, áp lực mất giá lên tiền đồng và lạm phát tăng cao. Cơ quan xếp hạng tín dụng này cũng nói đến vấn đề nợ nần tại tập đoàn Vinashin và duy trì triển vọng tiêu cực đối với Việt Nam. Moody's cho rằng lạm phát tại Việt Nam, sau khi lên 11% vào tháng 11/2010 (so với cùng kỳ năm ngoái) đang ở mức cao nhất trong 20 tháng, sẽ gây ra nhiều áp lực lên tỷ giá hối đoái và hiện tượng rút vốn.

Liên sau đó, Moody's đã hạ xếp hạng tiền gửi ngoại tệ của sáu ngân hàng Việt Nam xuống mức B2 từ mức B1 do triển vọng kinh tế âm ảm. Sáu ngân hàng Việt Nam hạ xếp hạng tiền gửi ngoại tệ xuống B2 là ACB, BIDV, MB, Techcombank, SHB và VIB.

Tăng thuế vàng

Đầu tháng 12, Bộ Tài chính Việt Nam vừa ban hành một thông tư quy định là kể từ đầu năm tới, vàng xuất khẩu từ

Việt Nam sẽ phải chịu mức thuế 10%. Quyết định này được ban hành sau khi Thủ tướng Nguyễn Tấn Dũng yêu cầu giới lãnh đạo ngành tài chính phải có biện pháp cụ thể nhằm ổn định thị trường vàng và ngoại tệ.

Theo chuyên gia này thì do việc thị trường vàng tại Việt Nam gắn chặt với thị trường ngoại hối, chính phủ có thể tạm thời đạt được mục tiêu ổn định thị trường tài chính và chứng khoán trong một vài tháng tới đây.

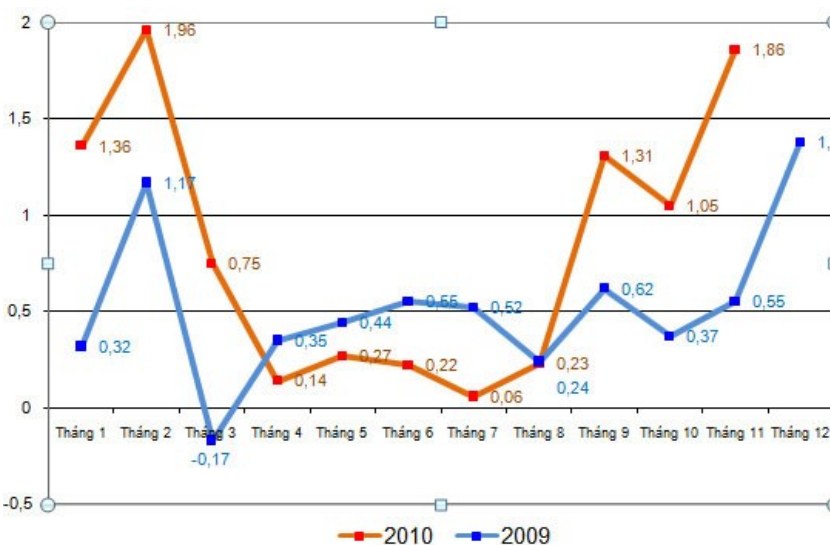
Theo số liệu của Ngân hàng Nhà nước Việt Nam, trong chín tháng đầu năm nay, các doanh nghiệp trong nước đã xuất khẩu 72,87 tấn vàng, và nhập khẩu 6,86 tấn. Trước đó, trong cả năm 2009, các công ty xuất khẩu 87,25 tấn và nhập khẩu 12,21 tấn.

Do tình trạng lạm phát lên cao tại Việt Nam cũng như tâm lý thiếu tin tưởng vào đồng nội tệ, người dân trong nước thường mua vàng và đô la để bảo vệ giá trị tài sản của mình.

Kiều hối

Lượng kiều hối gửi về Việt Nam trong năm 2010 có thể đạt mức 7,3 tỉ USD, tăng đến 14% so với năm ngoái. Hãng tin Reuters trích phát biểu hôm 2/12 của Thống đốc Ngân hàng Nhà nước Việt Nam Nguyễn Văn Giàu, trong cố gắng trấn an thị trường về tình trạng thiếu hụt đô la Mỹ.

CPI tăng cao

Đến hết tháng 11, chỉ số giá tiêu dùng (CPI) tăng 9,58% so với tháng 12/2009. Như vậy, với mức tăng của tháng 10/2010 so với tháng 12/2009 ở mức 7,58%, CPI tháng 11 đã tăng 1,86% so với tháng 10 (công thức tính: $109,58 : 107,58 \times 100 = 101,86$).

Nhìn lại từ đầu năm đến nay, chỉ số giá tiêu dùng đã có tháng tăng cao nhất trong 9 tháng gần đây, chỉ thấp hơn chút ít so với mức tăng 1,96% của tháng 2/2010, tháng có Tết Nguyên đán.

Thống kê các tháng 11 từ năm 1995 đến nay cho thấy, đây là tháng có mức tăng CPI cao nhất trong vòng hơn 15 năm qua. Nhưng đáng lưu ý, “kỷ lục” kiểu này duy trì đã 3 tháng nay.

Đồng thời, với con số 9,58% kể trên, mục tiêu kiềm chế lạm phát khoảng 8% lần đầu tiên trong năm nay bị vượt qua.

Xuất nhập khẩu

Theo số liệu được Tổng cục Thống kê công bố, chênh lệch cán cân xuất nhập khẩu hàng hóa trong tháng 11 của toàn nền kinh tế ước tính khoảng 1,25 tỷ USD.

Số liệu ước tính trong tháng 11, kim ngạch xuất khẩu hàng hóa của các doanh nghiệp đạt 6,45 tỷ USD, tăng 2,8% so với tháng 10 vừa qua. Đây cũng là mức cao thứ 2 tính từ đầu năm cho tới nay, chỉ thấp hơn mức 6,85 tỷ USD của tháng 8.

Trong khi đó giá trị nhập khẩu trong tháng 11 ước tính đạt khoảng 7,7 tỷ USD, mức cao nhất kể từ đầu năm tới nay, đồng thời là mức cao so với vài năm trở lại đây. Giá trị nhập khẩu tháng 11 tăng khoảng 5,5% so với tháng 10.

Theo đó, tháng 11, giá trị nhập siêu đạt 1,25 tỷ USD, tăng hơn 16% so với con số 1,07 tỷ USD trong tháng 10. Số liệu kim ngạch nhập khẩu tháng 11 cũng đã tính cả giá trị nhập khẩu vàng trong đợt sốt giá vừa qua.

Số liệu kim ngạch nhập khẩu 11 tháng của năm 2010 ước tính đạt khoảng 75 tỷ USD, tăng 19,8% so với cùng kỳ 2009. Tính đến hết tháng 11, tổng thâm hụt cán cân thương mại Việt Nam đã đạt 10,76 tỷ USD.

Elbi tổng hợp

TIN QUỐC TẾ

20/11-20-12

PHÍA TRƯỚC gửi đến quý độc giả các bản tin quốc tế đáng chú ý từ ngày 20/11 đến ngày 20/12 như sau:

Vụ Wikileaks và Julian Assange

Người sáng lập WikiLeaks là ông Julian Assange, hôm 14/12 đã được tòa án nước Anh cho tự do tạm sau khi đóng một khoản tiền thế chân là \$315,000 USD. Thế nhưng ngay sau đó có tin ông lại phải vào tù ngồi thêm một thời gian nữa để chờ phán quyết cuối cùng, vì gặp phải sự chống đối của chính phủ Thụy Điển. Ông Assange đã nói với gia đình rằng ông sẽ chịu trách nhiệm về quyết định của mình cho công bố hằng vạn tài liệu mật của chính phủ Hoa Kỳ trên

trang Wikileaks.

Báo chí Hoa Kỳ cho biết bộ Ngoại giao nước này đang chuẩn bị một kế hoạch chuyển nhân viên ngoại giao với quy mô lớn. Theo cơ quan thông tin điện tử chuyên về chính trị Hoa Kỳ, đó là hệ quả trực tiếp của việc Wikileaks tiết lộ 250 ngàn mật điện của bộ ngoại giao Mỹ cách đây vài tuần. Hiện điều lo ngại nhất đối với ông Assange là công tố viên Hoa Kỳ có thể đòi dẫn độ ông sang Mỹ để tố cáo tội gián điệp. Vào ngày 15/12, tuần báo Times đã chọn ông Assange là người của năm 2010.

Ủy ban Nobel trao giải cho ông Lưu Hiểu Ba

Ông Lưu là tác giả của Hiến chương 2008, một tập hợp gồm những người muốn cải tổ dân chủ và đa nguyên đa đảng tại Trung Hoa, được trao giải Nobel hòa bình và ông đã dâng hiến giải này cho những nạn nhân của vụ tàn sát tại Thiên An Môn năm 1989. Ban tổ chức giải Nobel đã khẳng định việc trao giải thưởng Nobel hòa bình hoàn toàn không nhằm mục đích tấn công Trung Quốc, mà tôn vinh người Trung Hoa. Ngoài Trung Quốc còn có 18 nước khác đã từ chối tham dự buổi lễ trao giải Nobel, trong đó có Việt Nam.

Cam Bốt đóng cửa trại tị nạn dành cho người Thượng Việt Nam

Cao ủy Tị nạn Liên Hiệp Quốc tuyên bố hôm 14/12 rằng đang tìm kiếm một nước khác để tiếp nhận 62 người tị nạn thuộc các sắc tộc thiểu số miền Trung Việt Nam, sau khi chính quyền Cam Bốt tuyên bố sẽ đóng cửa trại tị nạn bắt đầu vào đầu tháng Giêng.

Những người Thượng tị nạn tại Cam Bốt kể trên cho biết họ là nạn nhân của các cuộc đàn áp trong nước về vấn đề tôn giáo.

Khoảng 2000 người Thượng đã chạy khỏi Việt Nam, trong khoảng thời gian từ năm 2001 đến 2004, sau khi bị chính quyền đàn áp vì đã tham gia vào các cuộc biểu tình đòi tự do tôn giáo và trả lại đất đai của tổ tiên. Tuy nhiên, Việt Nam đã bác bỏ những cáo buộc của Tổ chức theo dõi nhân quyền Human Rights Watch, cho rằng người Thượng hồi hương đã bị bắt bớ và tra tấn.

Sáng lập viên Facebook được TIME chọn là nhân vật năm

2010

Tuần báo Time đã chọn sáng lập viên của mạng lưới Facebook Mark Zuckerberg là nhân vật của năm 2010. Chủ biên điều hành tờ Time, ông Jim Frederick cho hay ông Mark Zuckerberg đã hội đủ mọi tiêu chuẩn để nhận vinh dự này, là những người đã tạo được ảnh hưởng thật nhiều đến đời sống hàng ngày của mọi người hoặc thay đổi được đời sống hằng ngày và văn hóa, hoặc tin tức của thế

giới trong năm qua.

Zuckerberg là một trong những tỉ phú trẻ tuổi nhất thế giới, có thu nhập trên 2 tỉ mỹ kim cho năm 2010. Trước đây trong năm, ông đã cam kết sẽ tặng 100 triệu đô la cho hệ thống trường công lập của tiểu bang New Jersey. Câu chuyện về nhân vật này cũng đã được đưa lên cuốn phim rất ăn khách mang tên The Social Network.

Bạo động sắc tộc ở Nga gia tăng

Cảnh sát Nga đã bắt giữ hàng trăm người ở Mạc Tư Khoa và St. Petersburg, trong chiều hướng nhằm ngăn chặn sự bộc phát các vụ bạo loạn vì sắc tộc đã xảy ra trước đó hồi cuối tuần qua. Theo nguồn tin từ hãng thông tấn Nga, có khoảng 800 người bị bắt giữ trong cuộc tảo thanh vào giữa tháng 12. Sự căng thẳng âm ỉ giữa nhóm quốc gia nguyên thủy Nga và nhóm thiểu số đến từ phần lớn lãnh thổ theo Hồi giáo của Caucasus và các nước Trung Á đã làm khơi lên vụ bạo loạn, sau vụ bắn chết một khán giả túc cầu ở Mạc Tư Khoa. Hiện nay Điện Cẩm Linh đang rất lo ngại cho việc bạo loạn sắc tộc bùng nổ và lan rộng trên khắp cả nước.

Cựu Thủ tướng Singapore Lý Quang Diệu nói gì về Việt Nam?

Tin của DPA nói rằng theo một công điện được Wikileaks phổ biến cách đây vài tuần, thì trong một buổi họp giữa ông Lý Quang Diệu với các nhà ngoại giao Mỹ ở

Singapore hồi tháng 10 năm 2007 nói sự ổn định của khu vực Đông Nam Á sẽ được củng cố, theo chừng mực ASEAN có thể tăng hiệu năng của mình. Tuy nhiên ông Lý Quang Diệu bình luận rằng lẽ ra Miến Điện, Campuchia, Lào và Việt Nam không nên được thâu nhận vào ASEAN trong những năm 1990. DPA tường thuật các thành viên lâu năm của ASEAN thường có ác cảm với chủ nghĩa cộng sản. Ông cho biết thêm rằng các hội viên cũ của ASEAN chia sẻ một số giá trị chung, và những giá trị ấy đã bị vi phạm vì những nước hội viên mới. Việt Nam từng mời ông sang làm cố vấn kinh tế cho Hà Nội để muốn biến Việt Nam thành một Singapore có một nền kinh tế vững mạnh nhưng theo một chế độ độc tài toàn trị.

Nổ lớn tại thủ đô Thụy Điển

Nhà chức trách Thụy Điển cho biết hai vụ nổ làm rung chuyển khu trung tâm thủ đô Stockholm của nước này là hành vi khủng bố. Cơ quan an ninh Thụy Điển đã tiến hành điều tra các vụ nổ hôm 11/12 khiến 1 người thiệt mạng và 2 khác người bị thương. Thủ tướng Reinfeldt gọi vụ tấn công là điều không thể chấp nhận. Giới phân tích thời cuộc nói quốc gia trong vùng Scandinavia này từ lâu vẫn tự hào đã tạo được một xã hội ổn định và hòa bình và tránh không để bị can dự vào những biến động đã hoành hành ở hầu hết những nơi khác tại châu Âu.

Biểu tình tại Philippines kêu gọi công lý và nhân quyền

Tại Manila, hàng ngàn người Phi Luật Tân đã xuống đường kêu gọi chấm dứt tình trạng vi phạm nhân quyền và đòi công lý cho những tù nhân chính trị mà họ nói là bị

chính quyền Manila tổng giam bắt công. Những người tranh đấu cho nhân quyền gồm sinh viên, học sinh, giáo chức và nông dân đã xuống đường hối thúc chính quyền của Tổng Thống Aquino hãy chấm dứt vi phạm nhân quyền, chấm dứt những vụ thủ tiêu và lạm dụng luật pháp để đối xử tàn tệ với những người bị bắt vì hoạt động chính trị. Những người xuống đường cũng kêu gọi chính quyền hãy lập tức phóng thích những tù nhân chính trị, đặc biệt là 43 cán sự y tế mà họ nói là bị bắt giữ phi pháp vào tháng 2 vì tình nghi là thành viên của một nhóm cộng sản đã quy hàng. Bàn phúc trình của cơ quan viện trợ Hoa Kỳ USAID nói kể từ năm 2001 có tất cả 305 vụ sát hại vì lý do chính trị tôn giáo và chủng tộc.

Nam Hàn tiếp tục tập trận cùng các đồng minh

Để đáp lại vụ pháo kích của Bắc Triều Tiên, Hoa Kỳ đã tiến hành những cuộc tập trận chung với Nam Triều Tiên và Nhật Bản. Bình Nhưỡng nói rằng những cuộc tập trận này là có tính chất khiêu khích và đang đưa bán đảo Triều

Tiên tới bờ vực chiến tranh.

Phát ngôn viên quân đội Nam Triều Tiên, Đại tá Lee Bong Wu nói rằng cuộc thao dượt sắp tới là ngày 18/12. Ông nói thêm rằng mục đích nhằm tới là tăng cường khả năng phòng vệ của các hòn đảo phía bắc, nằm ngay phía nam của đường ranh giới trên biển với Bắc Triều Tiên, thường được gọi là Lằn Ranh Phía Bắc.

Miền Thy tổng hợp

*Tạp chí Thanh niên PHÍA TRƯỚC chúc quý
độc giả mùa Noel an lành và hạnh phúc.*

Merry Christmas!

www.phiatruoc.info & <http://phiatruoc.wordpress.com>